

Setmana
Santa

GIRONA
2023

WITKOP

Ajuntament de Girona

Diputació de Girona

Junta
de Confraries
de la Setmana
Santa
de Girona

PROGRAMA
2023

LA JUNTA DE CONFRARIES DE LA SETMANA SANTA DE GIRONA

agraeix al Bisbat de Girona, al Capítol de la Catedral, a l'Ajuntament de Girona (Regidoria de Ciutadania), a la Diputació de Girona, a la Generalitat de Catalunya (Departament de Cultura) així com a les altres entitats i particulars que ens han afavorit amb el seu ajut i la seva col·laboració per tal de poder atendre les despeses que comporta la celebració de tots els actes que es realitzen durant la Setmana Santa, i que culminen amb la Processó del Sant Enterrament del Divendres Sant.

Edita: JUNTA DE CONFRARIES DE LA
SETMANA SANTA DE GIRONA
www.juntaconfrariesdegirona.cat

Fotografies: Jordi Renart, Junta de Confraries i Arxiu
Fotogràfic de la Setmana Santa de Girona

Coordinació: David Fluriach
Emiliano Castro

Disseny i impressió: www.palahi.cat
DL Gi 175-1998

Apartat de Correus, 877 - 17080 GIRONA
juntaconfrariesgirona@gmail.com

Tots els escrits publicats en aquest butlletí expressen i reflecteixen exclusivament l'opinió dels seus autors.

LA JUNTA DE CONFRARIES DE
LA SETMANA SANTA DE GIRONA

ÍNDIX

Composició de La Junta de Confraries de la Setmana Santa de Girona.....	6
Mn. Lluís Suñer i Roca. Administrador Diocesà.....	7
Marta Madrenas Mir. Alcaldessa de Girona.....	9
Miquel Noguer i Planas. President de la Diputació de Girona.....	11
David Fluriach i Domínguez. President de la Junta de Confraries de Setmana Santa de Girona.....	13
Pregoner. Xavier Serra Besalú.....	15
Joan Colomer Valls. Cartellista.....	17
Cartell 2023.....	19
Programa d'actes 2023.....	20
Celebracions litúrgiques a la Catedral.....	23
Itinerari de la processó del Sant Enterrament.....	24
Passos de la processó del Sant Enterrament.....	26
Exposanta 2023.....	28
Pins de les vestes editades.....	30
La nostra botiga.....	31
Imatges en el record.....	32
Banda "la Lira" de Vilafamés.....	35
SETMANA SANTA 2022	
Pregó 2022.....	38
Recull imatges 2022.....	44
Via crucis.....	47
LES NOSTRES CONFRARIES	
Junta de Confraries. Una Setmana Santa normal?.....	50
Actes de la Junta.....	52
Confraria de Jesús i els Nens. La sinceritat.....	54
Confraria de Jesús Crucificat-Manaies de Girona. El pas més antic de la processó.....	56
Arxiconfraria de la Passió i Mort. Una confraria activa.....	60
Confraria del Davallament. Feina, fe i dona.....	61
Congregació dels Dolors. Els set sants fundadors.....	62
Confraria del Sant Sepulcre. A un petit poble empordanès.....	64
Cartell Setmana Santa a Catalunya.....	66
Corpus 2022.....	68
Preparatius.....	71
COLLABORACIONS	
Associació de Pessebristes de Girona. Parlem de pessebres, pessebrisme i cultura popular.....	74
Una història d'amor.....	76
CESS	
Pràctiques religioses de Dijous Sant a la ciutat de Girona durant el segle XIX.....	78
Procession de la nuit de jeudi Saint à Perpignan.....	84

COMPOSICIÓ DE LA JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA

President:	David Fluriach i Domínguez	CONFRARIA DE SANT ISIDRE I DE SANT GALDERIC
Vicepresident:	Francesc Cayuela i López	CONGREGACIÓ DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS
Secretària:	Lourdes Sidera i Buch	CONFRARIA DE SANT ISIDRE I DE SANT GALDERIC
Tresorer:	Emiliano Castro i Gómez	CONFRARIA DE LA PASSIÓ
Consiliari:	Mn. Joan Baburés i Noguer	
Caps de Comissió:	Lluís Ripoll i Masferrer Josep M. Nogué i Regàs Lluís Comet i Serra Agustí Agell i Camós Ramon Muntada i Artiles Rosa M. Domingo i Mateu Lluís Formiga i Fanals Ramon Bosch i Baulida	CONFRARIA DE SANT HONORAT CONFRARIA DE JESÚS I ELS NENS CONFRARIA DEL SILENCI CONFRARIA DE LA SANTA FAÇ ARXICONFRARIA DE LA PURÍSSIMA SANG CONFRARIA DEL SANT SEPULCRE CONFRARIA DEL DAVALLAMENT CONFRARIA DEL SILENCI
Vocals:	Jordi Ginés i Vicent David Martín i Fernández Pere Masachs i Turon Josep Pla i Oliveras Xavier Blanch i Sanmartí Pere Urrea i Fàbregas Dolors Costa i Noguer Antonio R. Martín i Fàbrega Rafel Garcia i Salions Francesc Xavier Serra i Sambola Fina Llapart i Ramos	CONFRARIA DE JESÚS I ELS NENS CONFRARIA DE LA SANTA FAÇ CONFRARIA DEL SANT SEPULCRE CONFRARIA DE SANT HONORAT CONFRARIA DEL DAVALLAMENT ARXICONFRARIA DE LA PASSIÓ I MORT DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST ARXICONFRARIA DE LA PASSIÓ I MORT DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST CONFRARIA DE LA PASSIÓ ARXICONFRARIA DE LA PURÍSSIMA SANG CONFRARIA DE JESÚS CRUCIFICAT - MANAIES DE GIRONA CONFRARIA DE JESÚS CRUCIFICAT - MANAIES DE GIRONA

Testimonis de Setmana Santa

Molt estimats,

La situació d'interinitat que vivim, des de la mort del nostre Bisbe Francesc i en l'espera del Bisbe que ens ha de guiar en els propers anys, fa que sigui jo, com a Administrador Diocesà, el qui en el programa de la Setmana Santa de les Confraries de Girona us adreci la meua salutació des d'aquestes pàgines.

La Setmana Santa és la Setmana Gran dels cristians. Professar la fe en Jesucrist és creure que ell ha mort i ha ressuscitat per tots nosaltres. I això és el que les celebracions litúrgiques i les altres manifestacions de religiositat popular posen en relleu.

Ben cert que la Processó del sant Enterrament del Divendres Sant, i els altres actes que aquest programa anuncia, ens ajuden a reviuir aquest Misteri Pasqual que és a la base de la nostra fe.

Però també és ben cert que sense el nostre entusiasme, no només per preparar i dur a terme tot el que la Setmana Santa, seguint una tradició secular, ens demana, sinó que cal afegir-hi tot el que puguem fer a nivell personal per ser fermes testimonis davant del món d'allò que creiem.

Per això us convido –i us agraeixo– que no només en aquests actes i en aquests dies sants, sino sempre i allà on siguem, mostrem amb convicció allò que creiem.

La professió pública de la fe cristiana és una exigència que ens ve marcada per l'ensenyament del nostre Mestre: "Aneu, anuncieu l'evangeli a tot el món". Sortir al carrer, mostrant els passos de la Passió, Mort i Resurrecció del nostre Crist, és una forma molt directa

MN. LLUIS SUÑER I ROCA

Administrador Diocesà

de testimoniatge cristià, sobretot quan va acompanyada de la nostra rectitud de vida, sempre conforme a allò que Jesús ensenya.

A tots, doncs, us desitjo que tingueu una bona Setmana Santa, i més encara una BONA PASQUA!

Dones escriptores en la col·lecció «Josep Pla»

La col·lecció «Josep Pla» posa a l'abast del públic lector unes obres literàries que formen part del patrimoni cultural de les terres gironines.

Més informació a www.ddgi.cat/publicacions

Salutació de l'alcaldessa

El teixit social de Girona és una de les grans riqueses que tenim a la ciutat. La feina que es fa des de l'associacionisme permet tenir una activitat que durant tot l'any ofereix múltiples possibilitats i per a tots els públics. Un treball conjunt entre la xarxa cívica i ciutadana que busca del bé comú que ens identifica a tots.

La Setmana Santa n'és un clar exemple pràctic. El manteniment d'aquesta tradició és possible gràcies a molta gent que, sota el paraigües sobretot de la Junta de Confraries i dels Manaies, organitzen un programa d'activitats potent i únic, que converteix Girona en una de les ciutats referents on celebrar aquestes dates. Un programa que manté i potencia les activitats més troncales i multitudinàries, però que cada any incorpora novetats destinades tant a emfatitzar la vessant més litúrgica pròpia de la Setmana Santa, com també a aspectes festius i culturals. Aquest dinamisme i compromís és la millor garantia de la pervivència de la tradició.

Estem vivint uns anys complicats, on s'han encavalcat incerteses que ens estan afectant com a societat. Malgrat aquest context, Girona n'estem sortint reforçats. Això és gràcies a l'esforç de tothom, i és en moments així quan una s'adona de la fortalesa d'aquest teixit social al que em referia. La manera de retornar el treball és participant i prenent part en tot allò que és comunitari, que ens beneficia com a col·lectivitat. I la Setmana Santa és sens dubte un d'aquests moments compartits que ens relliguen com a ciutat.

Gaudim de la Setmana Santa de Girona, i gràcies a tothom qui la fa possible!

MARTA MADRENAS MIR

Alcaldeessa de Girona

GEiEG

SANT NARCÍS

DIVERJOC
CAMPUS
DE GIMNÀSTICA RÍTMICA

CAMPUS DE PATINATGE

CAMPUS DE HIP-HOP MUSICAL

CAMPUS D'HANBOL

SANT PONG

CAMPUS
DE TENNIS

CAMPUS
DE PÀDEL

PALAU

ESPORT I AVENTURA

CAMPUS DE FUTBOL

CAMPUS DE FUTBOL
(PERFECCIONAMENT)

CAMPUS D'ATLETISME

ACTIVITATS SETMANA SANTA 2023

INSCRIPCIONS del 13 al 26 de març a www.geieg.cat

www.geieg.cat

Una tradició viva

La Junta de Confraries de Girona manté viva una de les tradicions més arrelades de la ciutat: la Setmana Santa. Un conjunt de celebracions que tenen lloc entre el divendres abans del Diumenge de Rams i el Diumenge de Pasqua.

És a través d'aquest conjunt de pràctiques festives –processons, escenificacions teatrals i altres activitats litúrgiques i rituals– que la comunitat cristiana recorda i recrea els darrers moments de Jesucrist a la terra, el que hom coneix com la passió, mort i resurrecció.

Enguany la seva ubicació al calendari la situa a principis del mes d'abril i de nou tindrem una setmana farcida d'esdeveniments religiosos, d'actes populars plens de respecte als costums i a la litúrgia d'uns dies tan especials per a la ciutat i per a molts dels seus veïns i veïnes.

Tradició i espiritualitat conviuen a Girona durant aquests dies, a través de la Junta de Confraries. Unes celebracions que la majoria de gironins viuen intensament, al marge de les seves creences religioses.

La Processó del Sant Enterrament i els Manaiés de Girona tornaran a sortir per Divendres Sant, i seran rebuts pels ciutadans i per les persones que ens visiten, com a culminació d'una Setmana Santa que ens fa reflexionar sobre el sentit de la vida i de la mort.

La Junta de Confraries de la Setmana Santa de Girona està formada per les dotze confraries i congregacions que formen la Processó del Sant Enterrament del Divendres Sant. I això es tradueix en una gran implicació de la ciutadania en aquestes celebracions públiques que formen part de la nostra cultura i tradició i que són patrimoni de tothom.

La societat gironina porta la Setmana Santa gravada al seu propi ADN. Cal veure l'encís de la Setmana Santa gironina en la perdurabilitat d'uns costums, d'unes tradicions i d'unes devocions palesades a través del

MIQUEL NOGUER I PLANAS

President de la Diputació de Girona

temps i trameses per les famílies a fills i filles per generacions que s'enfonsen més enllà del record.

La Setmana Santa, més enllà del seu significat de vivència religiosa, és una de les tradicions més arrelades a la societat gironina i s'ha convertit en una part del teixit cultural i patrimonial de la ciutat.

Gràcies per participar-hi i fer-nos viure uns dies de tradició i retrobament.

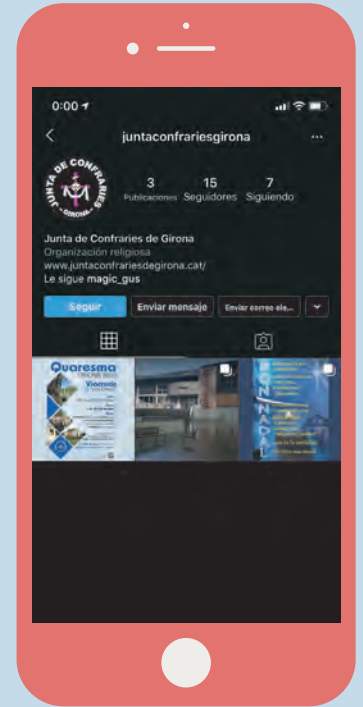

@juntaconfrariesgirona

ENS FEM
+ VISIBLES

SEGUEIX-NOS
A LES XARXES SOCIALS

@JuntaConfraries

Junta Confraries Girona

Fe i Tradició

En formar part de la Junta de Confraries es reben els Estatuts pels quals es regeix aquesta federació, que integra les dotze confraries de la nostra ciutat. Una de les finalitats pròpies que s'hi indica és la de “procurar que es mantingui l'esperit de fe i de respecte a la tradició rebuda en els actes de religiositat popular”. Aquests dos àmbits de FE i de TRADICIÓ formen part intrínseca de, no només de la Junta, sinó també de totes les Confraries. I, per extensió, gosaria dir del que és una confraria. L'etimologia bé ens diu que la paraula “confraria” ve del llatí “cum frater”, és a dir, “amb el germà”, senyalant aquesta vinculació comuna en la seva finalitat. Són aquesta fe i aquesta tradició les dues columnes que sostenen el treball continu que es fa a les confraries. Només es pot entendre una confraria des de la fe, perquè és vivència i transmissió del misteri que viu i creu. I la fe és personal, un do que cadascú viu en llibertat, com sap i pot. Però no cal oblidar que també cal entendre la confraria des de la tradició, perquè és en aquesta que ens hi identifiquem com a poble que estima el seu passat i treballa pel futur, vivint intensament el present. Per tant, fe i tradició estan íntimament relacionats i es necessiten mútuament per configurar un poble, el nostre; i una cultura, la nostra.

El meu agraïment profund per a tots els membres de la Junta de Confraries que treballen perquè cada un dels actes que es programen siguin una bona proposta per viure aquests dies de la manera més intensa. Són persones que, de manera gratuïta, dediquen el seu temps, que no és poc, per poder mantenir viva aquesta fe i aquesta tradició a casa nostra. Encoratjo també als membres de les confraries a participar d'aquells actes, sobretot a la Processó del Sant Enterrament amb tota la il·lusió possible. I animo a tota la

DAVID FLURIACH I DOMÍNGUEZ

President de la Junta de Confraries de Setmana Santa de Girona

ciutadania també a participar-hi com a membre de la processó o com a públic que veu passar els Misteris pels carrers.

El centre de la Setmana Santa no és la Processó. Aquest temps té sentit perquè celebrem la Passió, la Mort i la Resurrecció de Jesucrist. És a dir, la Pasqua!

I és per això, que us desitjo una bona Setmana Santa i una Santa Pasqua!

GALERIA D'ART EL MOLÍ

BELLES ARTS
CERÀMICA i EINES
PINTURES
MATERIAL D'ART
MARCS D'ENCÀRREC
MANUALITATS

Sta. Clara, 15-17 - Tel. 972 20 36 34 - 17001 GIRONA
St. Agustí, 38 - Tel. 972 20 55 11 - 17003 GIRONA

Una Catedral.
noranta esglaons.
Un cafè, seixanta
anys.

Cafè L'ARC | 1957
PLAÇA DE LA CATEDRAL 9
GIRONA

REGALS ROURA

- ESPELMES
- OBJESTES REGAL
i DECORACIÓ

Ciutadans, 22 - Tel. 669 719 841
17004 GIRONA

GRUP TROA

LIBRERIA EMPÚRIES

- LLIBRERIA ESPECIALITZADA EN LLIBRES
PER A TOTA LA FAMILIA
- ASSESSORAMENT PROFESSIONAL
- TARJETA DE CLIENT
- INFORMACIÓ PERIÒDICA DE NOVETATS
- ACTIVITATS CULTURALS

Àlvaro de Castro, 4 - 17001 Girona - Tel. 972 20 54 29 - Fax 972 22 88 26
A/E: empuries@troa.es

Osteopatia
Naturopatia
Acupuntura
Homeopatia
Medicina xinesa
Trataments infantils
Flors de Bach
Dietista

Ronda Pare Claret, 15
17001 GIRONA
Tel. 972 20 87 87

la vostra botiga a internet:
www.genciana.com

J. Pintor joan masagué

C. Bellpuig, 2a B.A.
17007 Girona
Tel. 649 89 15 43

j.pintor@masague.cat

FEDERACIÓ
CATALANA
D'ENTITATS
CORALS

LÀPIDES I MARBRES RUSTEY SL

C/ Mas Ramada, 9 · 17004 Girona · Tel +34 972 222 606

Mòbil: +34 672 274 949 · E-mail: marbresrustey@marbresrustey.com

BANYS

CUINES

60 anys d'experiència
en el treball del marbre

ART FUNERARI

Xavier Serra Besafú

Nascut a Girona (1962). Llicenciat i Doctor en Filosofia, amb una tesi sobre «L'horitzó tecnològic de la condició humana. Elements per a una filosofia de la tecnologia». Actualment és el Director de l'Institut Salvador Espriu (Salt).

Ha residit de manera estable a Barcelona, Pamplona, Madrid, Roma (Itàlia) i altres poblacions, a més de Girona. Ha fet estades d'estudi i formació de diferent durada a Suècia, Anglaterra, Holanda, Bèlgica, Escòcia, Polònia, França, Suïssa, Alemanya i la República Txeca.

Ha estat docent als Instituts Illa de Rodes (Roses), Carles Rahola (Girona), Salvador Espriu (Salt) i, anteriorment, a altres centres educatius de Girona, Madrid i Sant Cugat del Vallès (Barcelona). També ha estat professor universitari associat de "Deontologia docent" i "Organització del centre escolar".

Col·labora habitualment a El Punt Avui i a Valors, i també ha publicat a Diari de Girona, Aula de Secundària, etc. Membre fundador de l'Associació "Filosofia, ara" i del comitè editorial de la revista "Filosofia, ara!". Promotor d'activitats i jornades de caràcter educatiu en Filosofia i Comunicació audiovisual, i experiències d'activisme en àrees socials, sindicals i culturals, com la Comissió participativa per l'organització del Dia d'Europa, de l'Ajuntament de Girona.

Professor de Filosofia i director de l'Institut Salvador Espriu (Salt)

A L'ESPAI, EL TEMPS PASSA EN EXPERIÈNCIES.

SHOPPING · GASTRONOMIA · CINEMA · ACTIVITATS

 **espai
GIRONÈS**

>> L'ESPAI INFINIT

ESPAIGIRONES.COM PÀRQUING GRATUÏT

CARTELLISTA

Joan Colomer Valls

Nascut en el si d'una família d'artistes, Joan Colomer va començar a pintar de ben jove. Va deixar temporalment l'activitat artística per entrar a la universitat i llicenciar-se en Filosofia i Lletres, secció d'Estètica i Literatura Medieval.

A partir de l'any 1995, coneix els marxants americans Touchstone Fine Art i comença a exposar i viatjar a EEUU, on durant els darrers 20 anys ha mostrat el seu treball de manera constant i regular.

Paral·lelament a la pintura, Joan Colomer imparteix tallers de Pintura a l'Escola d'Art La Fàbrica de Celrà, i és Professor Honorífic de l'Acadèmia d'Art Contemporani de Zheijiang, R. P. De la Xina. També és membre de GRECO, Grupo de Realismo Español Contemporaneo.

La seva pintura poua en la tradició naturalista-figurativa del grans mestres de l'Escola de Barbizon i dels tonalistes americans, per donar-hi una visió personal de caràcter més intimista i simbòlic.

Actualment, la seva obra està representada per una vintena de galeries americanes, entre les quals destaquen: Galerie d'Orsay, Boston. Christopher Clark Fine Art, San Francisco. The Artshop Gallery, Greensboro. Aspen Grove Fine Arts, Aspen. Zantman Galleries, Carmel. Weiler House fine art Gallery, Fort Worth.”

M♦BOSCH

JOIERS 1957

Aneil d'Or rosa i Diamants

Disseny i Transformació de Joies

Santa Clara, 48 · 17001 Girona
(+34) 972 218 829 · info@mbosch.com
www.mbosch.com mbosch_joiers

AGÈNCIA DE
CORCOY®
TRANSPORTS

 corcoy@corcoy.info

 www.corcoy.info

 Sta Eugènia, 30 - GIRONA

 Tel 972 201 533

LA BOTIGA DE LES SOLUCIONS

BRICOLATGE | LLAR | JARDINERIA | MATERIALS

Carrer la Sèquia 20 17001 Girona
Tel. 972 20 40 62

www.serveiestacio.com

SERVEI ESTACIÓ

Cartell 2023

El cartell que he fet per a la Junta de Confraries de Setmana Santa de Girona voldria expressar dues intencions.

La primera, la de crear un ambient que reflectís el moment del qual ens parla l'evangelista quan diu que a les tres de la tarda del Divendres Sant, el cel es començà a fer fosc. Tanmateix, volia que aquesta hora determinant fos també una invitació al recolliment i a posar la mirada en el dramatisme d'una escena on lla llum hi tingués un paper molt destacat.

La segona intenció, té a veure amb l'experiència personalíssima de Jesús durant les seves últimes hores de vida. He volgut que la imatge sola del Crist crucificat a contrallum, expliqués tota la solitud, l'angoixa, i el desemparament d'un Jesús que crida "Eloí, Eloí, lamà sabactani", Déu meu, Déu meu, per què m'has abandonat?

Em donaré per molt satisfet si he pogut aconseguir mínimament que el lector senti també aquesta experiència d'acompanyar Jesús abandonat de tothom en l'hora foscant que havia de canviar el curs de la història de la humanitat.

SETMANA SANTA

GIRONA 2023

**PROCESSÓ DEL
SANT ENTERRAMENT
DIVENDRES SANT, A LES 21 H**

Ajuntament de Girona

Diputació de Girona
221 municipis

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

CAPITOL CATEDRAL

Més info:
www.juntaconfrariesdegirona.cat

Programa d'actes 2023

20

SETMANA SANTA GIRONA 2023

- **DIMECRES 22 DE FEBRER** DIMECRES DE CENDRA INICI DE LA QUARESMA
Presentació del cartell de Setmana Santa i activitats de la Quaresma. Nota de premsa
- **DISSABTE 25 DE FEBRER** CONCERTS DE QUARESMA MIREIA ESPELT, presenta el seu disc "Elegia"
Lloc: Capella de Sant Lluc - **A les 19.00 h.** Taquilla inversa
- **DIUMENGE 26 DE FEBRER** VIACRUCIS A LES CREUS
Lloc: Camí de les Creus - **A les 16.30 h. A les 16.15 h:** Sortida mini bus de plaça Catalunya, cap al Camí de les Creus.
*EN CAS DE PLUJA SE CELEBRARÀ A LA BASÍLICA DE SANT FELIU DE GIRONA
- **DISSABTE 4 DE MARÇ** RECÉS DE QUARESMA
Lloc: Monestir de Sant Daniel
Obert a les confraries i a tothom qui vulgui.
A les 10.30 fins a les 14.00 h - Dinar opcional.
- **DIUMENGE 5 DE MARÇ** VIACRUCIS A LES CREUS
Lloc: Camí de les Creus - **A les 16.30 h. A les 16.15 h:** Sortida mini bus de plaça Catalunya, cap al Camí de les Creus.
*EN CAS DE PLUJA SE CELEBRARÀ A LA BASÍLICA DE SANT FELIU DE GIRONA
- **DISSABTE 11 DE MARÇ** VIACRUCIS JOVE NOCTURN
Lloc: Camí de les Creus - **A les 20.00 h**
Tot seguint les capelles del Viacrucis, redescobrim uns paratges de nit per acabar a l'ermita del Calvari.
- **DIUMENGE 12 DE MARÇ** VIACRUCIS A LES CREUS
Lloc: Camí de les Creus - **A les 16.30 h. A les 16.15 h:** Sortida mini bus de plaça Catalunya, cap al Camí de les Creus.
*EN CAS DE PLUJA SE CELEBRARÀ A LA BASÍLICA DE SANT FELIU DE GIRONA
- **DIMARTS 14 DE MARÇ** CONFERÈNCIA
Lloc: Aula A, primer pis - Casa de Cultura
A les 19.00 h: Conferència: "La Mare de Déu també plora; però després riu"
A càrrec del periodista Àngel Rodríguez Vilagran.
Organitza: Confraria del Sant Sepulcre.
- **DISSABTE 18 DE MARÇ** CONCERTS DE QUARESMA OKSANA SLYVKA, presenta "Llum del món"
Lloc: Capella de Sant Lluc - **A les 19.00 h.** Taquilla inversa
- **DIUMENGE 19 DE MARÇ** VIACRUCIS A LES CREUS
Lloc: Camí de les Creus - **A les 16.30 h. A les 16.15 h:** Sortida mini bus de plaça Catalunya, cap al Camí de les Creus.
*EN CAS DE PLUJA SE CELEBRARÀ A LA BASÍLICA DE SANT FELIU DE GIRONA
- **DISSABTE 25 DE MARÇ** CONCERTS DE QUARESMA CORAL DE L'EMPORDÀ - Diàleg de Passions
Lloc: Basílica de Sant Feliu - **A les 19'30 h.**
- **DIUMENGE 26 DE MARÇ** VIACRUCIS A LA CATEDRAL
Lloc: Catedral de Girona- **A les 16.30 h.**
Cinquè diumenge de Quaresma, com els altres anys celebrarem el Viacrucis a la Catedral.
- **DILLUNS 27 DE MARÇ** QUINARI CONGREGACIÓ DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS
Lloc: Església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.
Del 27 al 31 de març: "Quinari a la Mare de Déu dels Dolors". Cada dia a les 19.30 h del vespre res a la Corona i a les 20 h Santa Missa.
- **DIMARTS 28 DE MARÇ** QUINARI CONGREGACIÓ DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS
Lloc: Església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.
Del 27 al 31 de març: "Quinari a la Mare de Déu dels Dolors". Cada dia a les 19.30 h del vespre res a la Corona i a les 20 h Santa Missa.
- **DIMECRES 29 DE MARÇ** QUINARI CONGREGACIÓ DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS
Lloc: Església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.
Del 27 al 31 de març: "Quinari a la Mare de Déu dels Dolors". Cada dia a les 19.30 h del vespre res a la Corona i a les 20 h Santa Missa.
- **DIJOUS 30 DE MARÇ** QUINARI CONGREGACIÓ DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS
Lloc: Església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.
Del 27 al 31 de març: "Quinari a la Mare de Déu dels Dolors". Cada dia a les 19.30 h del vespre res a la Corona i a les 20 h Santa Missa.
- **DIJOUS 30 DE MARÇ** PREGÓ 2023
Lloc: Auditori Josep Irla - Generalitat de Catalunya
Hora: 19.30 h.
A càrrec de: XAVIER SERRA BESALÚ, professor de Filosofia i director de l'Institut Salvador Espriu (Salt)
Intervenció musical de "Quartet Victoria"

- **DIVENDRES 31 DE MARÇ** DIVENDRES DE DOLORS
Cloenda del Quinari a la Mare de Déu dels Dolors. Res de la Corona a les 11.30 h. A les 12.00 h Missa de Divendres de Dolors. A las 19.30 h res de la Corona i a les 20 h, Missa concelebrada amb l'acompanyament de la coral del GEiEG, dirigida per Pilar Sanz.
Organitza: Congregació de la Mare de Déu dels Dolors.
- **DIVENDRES 31 DE MARÇ** INAUGURACIÓ EXPOSANTA 2023
Lloc: Església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.
Hora: a les 21.00 h del vespre
- **DISSABTE 1 D'ABRIL** EXPOSANTA 2023
Lloc: Església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.
Horari: de les 11.00 h a 13.30 h i de les 17.00 a les 20.00 h.
- **DISSABTE 1 D'ABRIL** CONCERT DE MÚSICA SACRA
Lloc: església del Mercadal de Girona.
Hora: a les 18.00 h.
Concert de Música Sacra, a favor de Càritas diocesana de Girona.
Amb la participació de: **Cor de Cambra de Girona, La Capella Polifònica de Girona i El Cor Maragall**
Organitza: Federació Catalana d'Entitats Corals (FCEC) i la Junta de Confraries de Setmana Santa de Girona.
- **DIUMENGE 2 D'ABRIL** DIUMENGE DE RAMS
Lloc: Catedral de Girona
Hora: a les 11.00 h Benedicció de Rams, seguit de la Santa Missa.
- **DIUMENGE 2 D'ABRIL** EXPOSANTA 2023
Lloc: església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.
Horari: de les 11.00 a les 13.30 h i de les 17.00 a les 20.00 h.
- **DILLUNS 3 D'ABRIL** EXPOSANTA 2023
Lloc: església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.
Horari: de les 11.00 a les 13.30 h i de les 17.00 a les 20.00 h.
- **DIMARTS 4 D'ABRIL** EXPOSANTA 2023
Lloc: església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.
Horari: de les 11.00 a les 13.30 h i de les 17.00 a les 20.00 h.
- **DIMECRES 5 D'ABRIL** EXPOSANTA 2023
Lloc: església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.
Horari: de les 11.00 a les 13.30 h i de les 17.00 a les 20.00 h.
- **DIMECRES 5 D'ABRIL** MANAIES DE GIRONA
Sortida: A les 20.00 h des del Castrum de St. Lluc per fer entrega del Penó.
A la tornada desfílada pels carrers de la ciutat.

- **DIJOUS 6 D'ABRIL** EXPOSANTA 2023
Lloc: església de la Mare de Déu dels Dolors de Girona.
Horari: de les 11.00 a les 13.30 h i de les 17.00 a les 20.00 h. Últim dia.
- **DIJOUS 6 D'ABRIL** OFICI DIJOUS SANT
Lloc: Catedral de Girona
Horari: 19.00 h.
- **DIVENDRES 7 D'ABRIL** OFICI DIVENDRES SANT
Lloc: Catedral de Girona
Horari: 17.00 h.
- **DIVENDRES 7 D'ABRIL**
PROCESSÓ DEL SANT ENTERRAMENT
A partir de les 9.00 h, sortida dels Passos de l'església dels Dolors.
A partir del migdia i durant tot el dia: exposició de Passos a la Plaça de LA PUJADA DE SANT FELIU (entrada sud de la Basílica)
A les 18.30 h, sortida del Maniple de Manaies per recollir el penoner.
A les 21.00 h, sortida de la Processó del Sant Enterrament des de la Catedral. Itinerari: plaça de la Catedral, portal de Sobreportes, pujada Sant Feliu, carrer Ballesteries, Argenteria, Rambla Llibertat, Pont de Pedra, carrer Nou, carrer Fontanilles, Avda. Sant Francesc, Plaça Catalunya, carrer Albareda, Plaça del Vi, carrer Ciutadans, Plaça de l'Oli, Cort Reial, carrer Ballesteries, pujada Sant Feliu, portal de Sobreportes, plaça de la Catedral.
A les 23.00 h (aprox.): arribada de la Processó a la Catedral. Encontre de la Mare de Déu amb la santa Creu. Rendiment d'honors a la Santa Creu. Cant del Crec en un Déu. Benedicció final.
EN CAS DE PLUJA SE CELEBRARÀ UN ACTE A L'INTERIOR DE LA CATEDRAL DE GIRONA
- **DISSABTE 8 D'ABRIL** CONCERT DE BANDA
Lloc: Plaça Independència de Girona.
Hora: a les 12.00 h.
A les 11 hi haurà una "cercavila" pels següents carrers: Casa de Cultura, Plaça de l'Hospital, Plaça Pompeu Fabra, Plaça Catalunya, carrer Santa Clara, Plaça de la Independència.
A càrrec de la Banda de Música "LA LIRA" de Vilafamés (Castelló de la Plana).
EN CAS DE PLUJA EL CONCERT SE CELEBRARÀ AL CENTRE CULTURAL LA MERCÈ.
- **DISSABTE 8 D'ABRIL** VIGÍLIA PASQUAL
Lloc: Catedral de Girona.
Horari: 23.00 h.

PROCESSÓ DE DIVENDRES SANT PROCESSÓ DEL SANT ENTERRAMENT

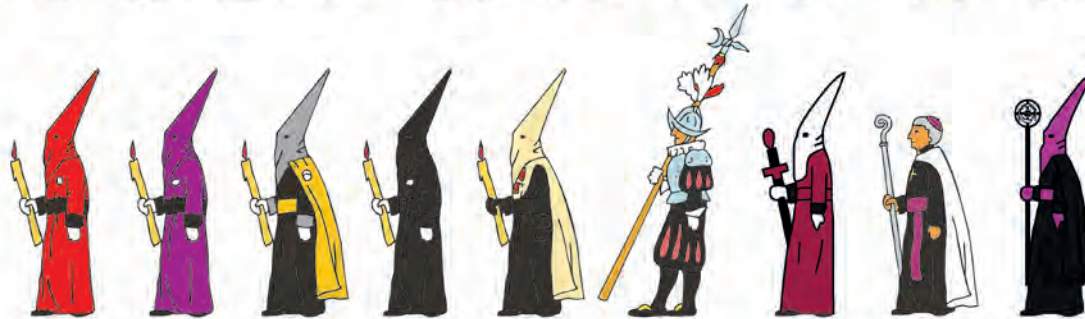
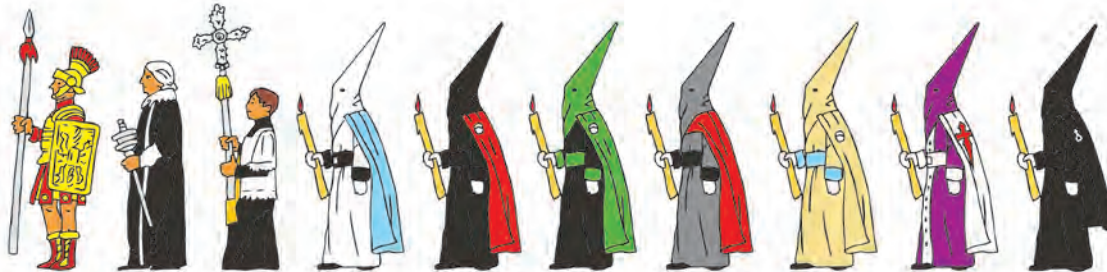

Televisió de Girona

Com cada any Televisió de Girona emetrà un resum de les parts més importants.
del recorregut pels carrers de Girona de la

PROCESSÓ DEL SANT ENTERRAMENT DE DIVENDRES SANT

Realitzat per: Televisió de Girona

El passi serà en diferit l'endemà dissabte dia 8 d'abril a les 22.00 h
i diumenge 9 d'abril a les 23.00 h

Celebracions Litúrgiques a la Catedral

23

SETMANA SANTA GERONIMA 2023

DIUMENGE 2 D'ABRIL: DIUMENGE DE RAMS

- 10.00 h Litúrgia de les Hores a la Capella Conventual
- 11.00 h **Benedicció de Palmes a la plaça dels Apòstols, processó i Missa de Rams a l'interior de la Catedral**

DILLUNS 3 D'ABRIL: DILLUNS SANT

- 09.00 h Litúrgia de les Hores i Missa a la Capella Conventual

DIMARTS 4 D'ABRIL: DIMARTS SANT

- 09.00 h Litúrgia de les Hores i Missa a la Capella Conventual
- 17.00 h **MISSA CRISMAL. Benedicció dels Sants Olis**

DIMECRES 5 D'ABRIL: DIMECRES SANT

- 09.00 h Litúrgia de les Hores i Missa a la Capella Conventual

DIJOUS 6 D'ABRIL: DIJOUS SANT

- 09.00 h Litúrgia de les Hores a la Capella Conventual

- 19.00 h **Missa vespertina de la Cena del Senyor: lavatori de peus i processó del Santíssim al Monument**

DIVENDRES 7 D'ABRIL: DIVENDRES SANT

- 11.00 h Litúrgia de les Hores a la Capella Conventual
- 17.00 h **Celebració Litúrgica de la Passió del Senyor**
- 21.00 h **Processó del Sant Enterrament. Acte final a l'escalinata de la Catedral: pregària i Benedicció**

DISSABTE 8 D'ABRIL: DISSABTE SANT

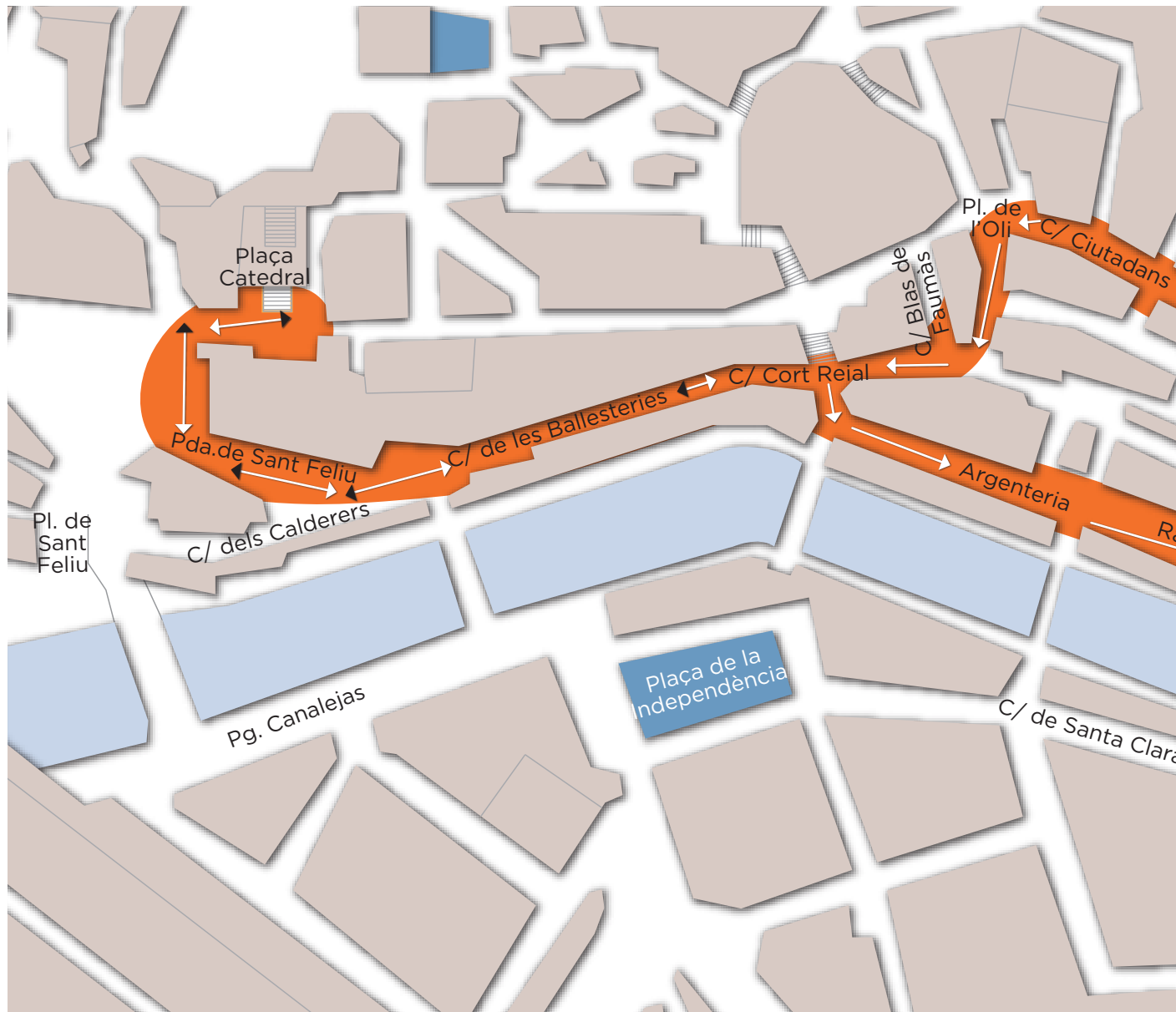
- 11.00 h Litúrgia de les Hores a la Capella Conventual
- 23.00 h **Vetlla Pasqual. Benedicció del foc nou al Claustre. Processó i Missa Pasqual amb la benedicció de les Fonts Baptismals i Renovació de les Promeses del Baptisme**

DIUMENGE 9 D'ABRIL: DIUMENGE PASQUA

- 10.30 h Litúrgia de les Hores a la Capella Conventual
- 11.00 h **Missa solemne del Dia de Pasqua**

ITINERARI DE LA PROCESSION DEL SANT ENTERRAMENT

24

SETMANA SANTA GIRONA 2023

Itinerari

DIVENDRES SANT 7 D'ABRIL A LES 21 H

- Catedral
- Plaça de la Catedral
- Portal de Sobreportes
- Pujada de Sant Feliu
- Carrer Ballesteries
- Argenteria
- Rambla Llibertat
- Pont de Pedra
- Carrer Nou
- Carrer Fontanilles
- Av. Sant Francesc
- Plaça Catalunya
- Carrer Albareda
- Plaça del Vi
- Carrer Ciutadans
- Plaça de l'Oli
- Cort Reial
- Carrer Ballesteries
- Pujada Sant Feliu
- Portal de Sobreportes
- Plaça de la Catedral

PASSOS DE LA PROCESSÓ DEL SANT ENTERRAMENT

PASSOS DE LA PROCESSÓ DEL SANT ENTERRAMENT

Divendres Sant
7 d'abril de 2023 - 21.00 h

- VERSIÓN EN ESPAÑOL
- ENGLISH VERSION
- VERSION FRANÇAISE
- VERSIONE ITALIANA
- DEUTSCH VERSION

1

CONFRARIA DE JESÚS I ELS NENS

Pas de l'Entrada Triomfant de Jesús a Jerusalem

Jesús acompanyat pels apòstols i cavalcant sobre una somera i, beneeix als nens i joves que el reben amb palmes d'alegria.

4

CONFRARIA DE JESÚS CRUCIFICAT

Pas de l'Ecce Homo

Pilat, governador romà de Judea, tot i sabent que Jesús era innocent, els l'entrega perquè el crucifiquin.

2

CONFRARIA DE SANT HONORAT

Pas de la Institució de l'Eucaristia

A l'últim sopar Jesús deixa el sagrament de l'Eucaristia als dotze apòstols representats aquí per sant Pere i sant Joan.

Pas de la Caiguda de Jesús

Jesús, portat pels soldats romans al Calvari, cau a terra extenuat pel dolor de la flagel·lació i el pes de la creu.

3

CONFRARIA DE SANT ISIDRE LLAURADOR I SANT GALDERIC

Pas de l'Oració de Jesús a l'Hort de Getsemaní

Jesús, agenollat en actitud d'oració, rep el consol de l'Àngel i li mostra el calze d'amargor de la Passió.

5

CONFRARIA DEL SILENCI

Pas de la trobada de Jesús amb la Mare de Déu

Jesús, cansat i abandonat per tots, rep el consol de trobar a la seva Mare.

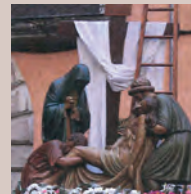

6**CONFRARIA
DE LA SANTA FAÇ****Pas de la trobada de Jesús
amb la Verònica**

Pujant al Calvari, ajudat pel bon Cirineu, Jesús deixa gravat el seu rostre al mantell de la Verònica que li ha eixugat la cara.

10**CONFRARIA
DEL DAVALLAMENT****Pas del Davallament
de Jesús**

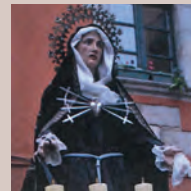
Josep d'Arimatea i Nicodem desclaven pietosament Jesús de la creu i l'entreguen a la seva Mare.

7**CONFRARIA
DE LA PASSIÓ****Pas de l'Agonia de Jesucrist**

Jesús clavat a la creu, segons els costums romans, es dirigeix a la seva Mare i al deixeble Joan.

11**CONGREGACIÓ
DE LA MARE DE DÉU
DELS DOLORS****Pas de la Dolorosa**

A Maria, veient al seu Fill mort, se li complia la profecia de Simeó per la qual una espasa de dolor travessaria el seu cor.

8**ARXICONFRARIA DE LA
PURÍSSIMA SANG DE
NOSTRE SENYOR
JESUCRIST****Creu d'Improperis**

Creu amb els objectes més rellevants de la Passió: escales de la crucifixió, la llança, la canya amb una esponja, etc.

12**CONFRARIA
DEL SANT SEPULCRE****Pas dels Perfums**

Les santes dones ajuden a amortallar el cos de Jesús amb un llençol i perfums, tal com era costum d'enterrar entre els jueus.

9**ARXICONFRARIA DE LA
PASSIÓ I MORT
DE NOSTRE SENYOR
JESUCRIST****Imatge de Jesús Crucificat**

La figura de Jesús mort a la creu és el cim de la Passió i signe de redempció. És el centre de la nostra processó.

Pas del Sant Sepulcre

Jesús fou dipositat en un sepulcre nou, tallat en la roca i custodiat per uns guàrdies, d'on ressuscità al tercer dia

Exposanta 2023

Un any més, la primavera inunda Girona, i amb ella, l'olor de flors i la llum enigmàtica de dies més llargs, fan de la ciutat un lloc ple d'encant i, replet de racons meravellosos. Entre ells, es troba l'Església de la Mare de Déu dels Dolors, un temple desconegut per a molts gironins i, que durant una setmana ens regala la possibilitat de contemplar les obres d'art que alberga: pintura, escultura i arquitectura, que s'amaguen sota robustos murs plens d'història. Exposanta...un regal per a la ciutat...

SETMANA SANTA GIRONA 2023
EXPOSANTA

LLOC
Església Mare de Déu dels Dolors
del 31 de març al 6 d'abril

HORARI
d'11h a 13.30h i de 17h a 20h

Més info:
www.jurtaconfraresgirona.cat

Pins de les vestes editades

1. MANAIA
2. PORRER
3. CREU PROCESSIONAL
4. CONFRARE JESÚS I ELS NENS
5. CONFRARE SANT HONORAT
6. CONFRARE SANT ISIDRE LLAURADOR I SANT GALDERIC
7. CONFRARE JESÚS CRUCIFICAT
8. CONFRARE DEL SILENCI
9. CONFRARE DE LA SANTA FAÇ
10. CONFRARE DE LA PURÍSSIMA SANG
11. CONFRARE DE LA PASSIÓ I MORT
12. CONFRARE DE LA PASSIÓ
13. CONFRARE DEL DAVALLAMENT
14. CONFRARE DELS DOLORS
15. CONFRARE DEL SANT SEPULCRE
16. GUÀRDIA NOBLE SANT SEPULCRE
17. ARRENGLADOR GENERAL DE LA JUNTA DE CONFRARIES

Els beneficis de la venda es destinen a subvencionar els actes que s'organitzen. Es poden trobar a la Junta de Confraries, durant l'exposició dels Dolors o bé a través de cadascuna de les confraries. Moltes gràcies!

La nostra botiga

RECORDS DE SETMANA SANTA

La Junta de Confraries de Girona disposa d'una sèrie d'objectes de record per a col·leccionista o regal, amb l'ànim de donar difusió, així com de popularitzar-los. Així mateix disposa de materials per a vestimenta de vestes, que figuren en aquestes imatges i que es poden adquirir durant la Setmana Santa a l'Exposanta de l'església dels Dolors de l'1 al 6 d'abril. Horari matins d'11 a 13'30 / tardes de 17 a 20 h. Dia 1 d'abril de 10 a 14 h, a la Rambla. Dia 7 d'abril de 10 a 14 h, a la Pujada de Sant Feliu.

Imatges en el record

Ajuntament de Girona. CRDI.
Fons: Narcís Sans Prats. 1960.

1. Confreres i penitent de l'Arxiconfraria de la Puríssima Sang, al seu pas per la rambla de la Llibertat.
2. Confraria de la Santa Faç al seu pas per la plaça del Vi. En primer terme un penitent.
3. Confraria del Davallament al seu pas per la rambla de la Llibertat.
4. Creu d'improperis de la Confraria de Jesús Crucificat, al seu pas pel pont de Pedra.

5

6

7

8

5. El pas de la Confraria del Sant Sepulcre escortat per la Guàrdia Noble, passant per la rambla de la Llibertat. En primer terme, acòlits amb encensers (turiferaris).

6. Pas Agonia de Jesús de la Confraria de la Passió passant per la rambla de la Llibertat. En segon terme, la llibreria Dalmau Carles Pla.

7. Pas de la Soledat de la Congregació de la Mare de Déu dels Dolors a la pujada de Sant Feliu.

8. La Coral del GEiEG al seu pas per la rambla de la Llibertat

CENTRE GERIÀTRIC MARIA GAY

Experts en demències
Estades temporals
Centre de dia
Més de 135 anys d'experiència

Intertek

Vine a conèixer-nos!

Centre acreditat i concertat:

Generalitat de Catalunya
**Institut Català d'Assistència
i Serveis Socials**

Portal Nou, 12. 17004 Girona · Tel. 972 213 066 / Fax 972 206 609 · info.mgay@irsjg.org
www.residenciamariagay.org

TRADICIONAL CONCERT DISSABTE SANT

Banda "La Lira" de Vilafamés

A càrrec de la banda de música "LA LIRA" de l'Associació Cultural de la Roca de Vilafamés (Castelló)

Dia: 8 d'abril

Hora: a les 12 hores

Lloc: Plaça Independència

19 de Setembre, el Gran Dia

Girona 1809

www.defensoresgironahomenaje.org
Sala Ferran Agulló Vidal
pl. del Ví,3-B - Girona -

Ferran

Setmana
Santa
2022

Silencis i fraternitats

MIRIAM DIEZ BOSCH

Casa de Cultura. 7 d'abril 2022, 19'30 pm

Senyores i Senyors, membres de les confraries, autoritats, gironines i gironins. A la rutilant i fabulosa Roma, on he tingut la sort de transitar uns quants anys, sempre és altament convenient iniciar una salutació en un acte públic evocant les Eminències, fet que permet que tothom s'hi senti inclòs i t'eximeix de la inconveniència de cometre errors de protocol. A la imponent i també eterna Girona permeteu-me doncs adreçar-me a vosaltres com a eminències, perquè des d'aquí on sóc ja detecto molta saviesa concentrada en aquesta sala de la Casa de Cultura.

No puc començar a parlar sense recordar al bisbe Francesc, a qui sempre havia visualitzat aquí al costat en aquest pregó d'avui, glossant, comentant i expandint el que jo us hauria dit. I, de fet, sento que hi és i que ens acompanya. Ell va ser un bisbe defensor de la pietat popular, sempre vinculada i no desconnectada de la vida litúrgica de l'Església, i creia en la dimensió pública de la religiositat. Jo també, i vull dedicar aquest pregó a la seva memòria.

I si no sabia iniciar sense retre homenatge al senyor bisbe, tampoc podria continuar sense agrair a la Junta de Confraries haver pensat en el meu nom. No existeix una altra manera d'honorar a una gironina que volta pel món però reivindica sempre les seves

arrels que proposar-li fer el pregó. Ser de Girona és pertànyer a un lloc que lliga bellesa, patrimoni i espiritualitat d'una manera excepcional. Girona és indescribable de l'expressió de la fe. I poder obrir la Setmana Santa, és un privilegi que agraeixo infinitament.

He vingut a trencar el silenci. Un pregó són paraules. I, en canvi, la Setmana Santa reclama silenci.

De fet, un pregó és un discurs literari que hom pronuncia en públic en ocasió d'una festivitat o celebració, en el cas que ens ocupa, de la celebració pasqual. I la paradoxa és que el Misteri, en majúscules, és molt poc eloqüent. Imagineu-vos que a la convocatòria de l'acte d'avui hi haguessin escrit "Pregó del silenci". Haurieu vingut? Hauria vingut, jo?

El pacifista i crític literari irlandès George Bernard Shaw era tan partidari de la disciplina del silenci, que confessava que es podria passar hores senceres parlant-ne.

Em dispenso a fer un recorregut amb vosaltres aquest vespre per dos tipus de silenci, el bo i el dolent, com el colesterol. El silenci necessari i espiritual, i el silenci covard i poc evangèlic. Acabaré evocant la Processó del Silenci. Em referiré també al concepte de fraternitat, que és el fil vermell que enllaça les confraries i que ens lliga i vincula a tots plegats.

Estem al llindar de la Gran Setmana, la Megáli Ebdomáda, com diuen els meus estimats grecs. El moment més important de l'any litúrgic. Els dies més pregons, abissals i insondables per a un cristià. I explicito en paraules el que aquests dies es celebra pels carrers amb els actes públics, passos, manaies, i amb la culminació del Credo col·lectiu a les escales més maques del món.

Si per ser pregoner hi hagués un “professòmetre”, una mena de termòmetre que comptés en quantes Processons de Divendres Sant has estat, segur que jo hauria perdut d'entrada. La meva vida m'ha dut lluny de Girona, però també m'he endut sempre lluny a Girona. No hi ha Divendres Sant en què no torni mentalment i amb emoció (i ara gràcies a la família que m'envieu vídeos i fotos, especialment gràcies a la meva cosina Nina, a la immensitat de la nostra celebració.

Setmana de Silencis

La Setmana Santa conté una densitat de silencis impressionant. Des de Jesús pregant sol, a Jesús morint a la creu i creient-se abandonat pel seu Pare.

Jesús mor en divendres.

Jo, que vaig néixer en dissabte i que no sé quin dia em moriré, sempre tinc molt de respecte per les morts en divendres: em sembla que tenen un plus de tragicitat. Els divendres a les tres del migdia sovint em correnc i em trobo absorta contemplant el misteri de la creu. No ho havia dit mai a ningú. Si un divendres em trobeu distreta a aquesta hora, ja sabeu on és el meu pensament.

El Divendres Sant és un dia de dolor i penitència. Associem el dissabte sant al silenci, i la llum a la vetlla pasqual. Però jo em vull aturar en el silenci que també està encapsulat en el Divendres, i per tant, en la Processó. El silenci de Divendres és el silenci del dol. El dol però no comença en silenci. La mort comporta un crit, la desesperació. El silenci ve sempre després, és post-patètic, post-dolor. El dolor fa tant de mal que després d'haver cridat et quedes sense veu. També sense esma, sense veu interior.

I aquell abandó que només comporta la mort és la cerant. No és que faci molt de mal. És que fa “tot” el mal.

El silenci vinculat al dolor és, però, temporal. I aquesta és la fibra del Misteri. Aquest silenci em du a valorar amb vosaltres la necessitat d'impulsar més silencis a la nostra vida. Els qui vivim hiperaccelerats, sempre amunt i avall, som caçadors de silencis. Aprofitem petits moments per estar sols i gaudir d'aquestes pauses que ens regala la vida. Estem contents quan podem entrar al vagó del silenci del tren. Quan veiem una església oberta i podem aturar-nos en silenci davant del Santíssim. Quan prioritzem la lectura a engegar la televisió. Som la gent que posem el mòbil sempre en silenci. I ens alegrem quan el silenci ens visita i li obrim els finestrals de la nostra vida. Són els silencis escollits, molt lligats als moments de solitud, volguts, buscats, anhelats. Silencis bons, que nodreixen, tonifiquen, reparen.

Els silencis negligents

El silenci però no és sempre un gran valor. És ambivalent. Si bé el necessitem, i ens en calen grans dosis en un món eixordador i precipitat, també té riscos. El silenci pot ser

covard. El silenci pot venir del pecat d'omissió. El silenci ha permès atrocitats. El silenci ignomiós de qui calla i no reacciona. El silenci vergonyós de les complicitats més baixes i fosques.

Tampoc és un valor el reguitzell de silencis intermitents, que no són silencis sinó negligències. El silenci de no respondre a una petició, el silenci de no implicar-se davant d'una injustícia, el silenci covard de no defensar una falta.

Tampoc llo, i de fet condemno, el silenci dels còmplices en les injustes situacions d'abusos. Abusos de poder, de consciència, sexuals. Abusos a l'Església, però també a les escoles de música o als pavellons esportius, a les cases i a les associacions, aquest silenci malaltís que ha permès que botxins abusessin de les seves víctimes amb impunitat. No és aquest el silenci sa i necessari. Això no és silenci, és el que els italians en diuen “omertà”, un pretés codi d'honor que t'impedeix informar de crims i il·legalitats. Cal deseducar aquest silenci, recordar que no és tolerable. El silenci necessita ser defensat i aquests pseudo-silencis li fan un trist favor.

Els periodistes tenim la sort d'estar entre dos mons. Entrem a casa de les persones, però sobretot, si tenim sort, entrem a la seva ànima. Una de les entrevistes que recordo amb més connexions amb el tema que ens ocupa va a ser la que em va concedir en Pablo d'Ors a Madrid. És un sacerdot catòlic, escriptor, expert en meditació, impulsor dels Amics del Desert i una personalitat molt reconeguda també a la Santa Seu. Em deia d'Ors que vivim estressats perquè estem permanentment connectats i que ens cal meditar, aquest procés fascinant i tremendo de mort i renaixement. D'Ors aconsella el silenci i la quietud per concentrar-se, per tornar a casa, per ser un mateix. També em va respondre que “pensem molt la vida, però la vivim poc”, una idea que desenvolupa al seu petit llibre *Biografia del silenci*.

Processó fraternal

La Processó del Silenci és un dels prodigis que ofereix Girona per Setmana Santa. No és el folklore expansiu sinó l'emoció continguda. Girona no és Andalusia, però l'esperit del sud també s'hi integra i s'expressa d'una altra manera. El misteri és sempre el mateix. Com escriu brillantment Carson McCullers, una de les meves escriptores preferides, la mort és sempre la mateixa, però cadascú mor a la seva manera.

I en el Divendres Sant contemplem la mort de Jesús, una mort i resurrecció que ha configurat la vida de milers de persones. Si això no hagués passat, ara no estariem aquí parlant-ne.

A Girona el silenci és un vessant potent. La ciutat ha sabut acollir el silenci. De fet, sembla haver-se configurat a partir de silencis. No és una ciutat por-

tuària, oberta al mar i amb aquella presència contínua de gent que va i ve. Girona, pels que en som però no hi vivim, és un indret que et permet el silenci. Té uns carrers, places, racons i jardins totalment adequats a la vida tranquil·la. Saps que pots anar a Girona i trobar-te. Sol, en silenci. També pots socialitzar, família, amics, coneguts i saludats poblen aquest tros de terra beneït i d'una bellesa singular que no té rival. Girona té la Rambla amb el seu brogit, però Girona té la Muralla amb aquella calma, o la Devesa i els seus racons, o el Jardí de l'Àngel amagat on pots tastar, escoltar i tocar el silenci.

La Processó del Silenci no és filla de cap silenci negatiu. El seu és el silenci de la solemnitat i l'austeritat. És una processó ponderada, majestàtica, on l'important no necessita música ni paraules, sinó contemplar. I callar. Callar per meditar, per entendre, per assimilar. No calen notes al peu de pàgina davant del dolor. El dolor el veus. El dolor el vius. El dolor l'aculls, i sovint no l'entens. És precisament el misteri del dolor, per això es diu misteri, el que embolcalla la nostra Setmana Santa. Però no s'acaba aquí. La gràcia del cristianisme és que quan vas al cinema ja saps el final de la pel·lícula. I la pel·lícula acaba bé. El silenci no és la darrera paraula.

La Setmana Santa és més important que Nadal. No sé perquè no tenim el costum d'enviar-nos felicitacions pasquals com els Christmas nadalencs. S'ha perdut i ho podríem recuperar, enviar-nos Felices Pasques, perquè la Ressurrecció és el que cal: una esperança infinita. Nèixer està bé, tots ho hem fet i és bonic, però ressuscitar... ressuscitar és tota una altra cosa i és la que confereix sentit a qui creu.

La bondat de ser germans

El silenci és un factor que acompanya la Setmana Santa. N'hi ha un altre, també molt pregon, que és la fraternitat. Els passos de setmana santa no surten sols, fruits de la intel·ligència artificial que els fa anar amunt i avall. Hi ha gent. Persones amb nom i cognoms, que s'uneixen en germanats, fraternitats, confraries. La Fraternitat com a valor és el germà pobre dels ideals republicans. Històricament hem parlat molt de la llibertat i de la igualtat. Però la fraternitat cau de la tríada. I és precisament el que necessitem per després reivindicar els altres valors. Sentir-nos germans és d'una potència infinita. Jo no em puc concebre sense el meu germà: puc no veure'l, però sé que hi és. En anglès és ben clar: la paraula brother conté other, l'altre. Un germà no és un siamès enganxat. Un germà és un tu diferent. Ens fa veure que provenim d'allà mateix, però que anem a llocs diferents. Que la nostra identitat és única, però que comparteix trets comuns amb els altres. És un regal, tenir germans. I qui no en té, també pot experimentar aquella germanat, aquella sororitat que seria el mateix entre dones, la complicitat que va més enllà.

Les confraries agrupen aquesta germanor genuïna. És encomiable pensar que quan surtin els passos per la processó seran fruits d'assajos, de trobades, de persones que durant tot l'any han estat preocupades per fer que tot surti bé. Una ciutat pot sentir-se orgullosa de la seva gent quan això cristal·litza.

La Setmana Santa no es pot contemplar només assegut. Reclama estar dret, de vegades passar fred, mirar-la amb incomoditat. Estan portant a matar a Jesús. He tingut la sort de poder-la seguir des d'algun balcó ben situat i poder veure la superba vista de l'estrella dels manaies a vol d'ocell. I n'estic molt agraïda perquè Girona té també això, persones amb balcons fabulosos i generositat altíssima que t'acullen i et permeten ampliar la teva visió.

Amb tot, quina autenticitat seguir la processó des del carrer, amb el cansament, la fred i les ganes de descansar, perquè ens fan més empàtics amb els penitents, amb la història que se'ns està explicant.

La Processó ens mira com una icona

La nostra processó és un viacrucis públic augmentat. És esplèndida i grandiosa i conté molts episodis i recreacions de la vida i mort de Jesucrist. Avui serien diversos capítols de Netflix, i cadascun acabaria amb tensió i dramatisme. Hi ha tots els elements d'intriga narrativa.

A la Processó experimentes la compassió, el que per Descartes seria la "pitié", una de les "passions de l'ànima" per Spinoza, la tristesa que neix del mal aliè.

Reviure la Passió és sentir compassió, sentir el dolor acompanyat per la idea del mal que ha passat, i que ens podem imaginar com a propi. Sentim el dolor de l'altre i aquesta compassió obriria el camp a una ètica del patiment. La processó no només es mira. També ens mira, com una icona ortodoxa.

Fins que no vaig ser molt gran no vaig descobrir que els manaies no eren nostres. Reconec que va ser un disgust enorme assabentar-me que a altres indrets també desfilaven els “romans”, com en diuen en altres contrades. Jo vivia en el convenciment absolut que els manaies eren nostres i prou. De fet fins i tot aquests anys vivint a Roma no relacionava els nostres manaies amb els romans. Els nostres són els nostres. Em costava fer la connexió.

Les processons tenen aquella màgia dels cirials, el porrer i les vestes, una altra paraula molt nostrada. A la processó hi és tot: des d'improperis o insults a perfums, des de la Verònica i la santa faç a Maria amb el cor traspasat de dolor. Tenim el Crist crucificat i abans la seva agonia i després el davallament, i el sepulcre de la resurrecció. I Pilat, els nens acompanyant a Jesús a Jerusalem, la institució de l'Eucaristia amb sant Pere i sant Joan, Jesús amb el calze a Getsemaní i la caiguda i el silenci.

M'agrada dir-los sense ordre perquè la processó, que té naturalment ordre i sentit, es pot seguir des de qualsevol moment, i com una pel·lícula en la que sabem el final, ens hi podem reconnectar des de qualsevol angle. És aquesta la força de les confraries, que són part d'un tot i que harmònicament s'enllacen i es trenen per configurar la història més coneguda i admirada del món.

Les confraries fan possible que els passos surtin. Però no són només entitats dedicades als actes religiosos públics. Són com una família: no tothom hi té el mateix paper, però sí participen del mateix esperit i finalitat.

Fraternitat és aquest afecte i confiança pròpia de persones que es tracten com a germans. També és una associació de persones amb interessos comuns, ja

siguin professionals, espirituals o altruistes. Una confraria és aquest lligam.

Ser germans ens iguala i ens fa constatar la necessitat els uns dels altres. La fraternitat és un concepte fascinant i per cert, en moltes llengües com castellà, francès, grec, italià... és un vocable femení. És la fraternitat, no el fraternitat.

El filòsof jueu Emmanuel Lévinas va dir que ser lliure és construir un món en el qual es pugui ser lliure. Aquesta llibertat no és per a viure a plaer sinó perquè l'ésser humà es comuniqui i visqui fraternalment. I això no és gens fàcil.

Sense fraternitat ens esfondrem com a humanitat. Són paraules del Papa Francesc. El Papa Francesc fa tres anys a Abu Dhabi, va signar el Document sobre la fraternitat humana per la pau mundial i la convivència comuna. La pau mundial no es dona sense convivència comuna. No es pot donar la convivència si continuem autoritzant getos, segregant o apartant. Coexistir no és un capritx sinó una necessitat. Vivim en plural, en comú, junts. No hi ha fraternitat sense els altres. No es viu la fraternitat sol, individualment.

La fraternitat no vol dir estar tot el dia acompanyat. Es pot sentir fraternitat amb la natura, amb els altres i amb Déu essent ermità o monja contemplativa. Es pot viure la fraternitat des de la soledat física. La poeta Emily Dickinson, que va viure 23 anys reclosa a la seva habitació a Massachussets escrivint poemes, vivia la soledat no com a aïllament sinó com a companyia. D'ànimes, de records, de fantasmes, de presències.

La Pasqua s'explica perquè en tenim testimonis. He volgut centrar aquest pregó en el silenci i la fraternitat, i en Divendres Sant. Si ho hagués fet en Dissabte Sant, dissertariem ara sobre el paper fonamental de Maria Magdalena, la privilegiada número u que va po-

der veure a Jesucrist ressuscitat. De fet, sense deixebles no hi ha Pasqua, perquè són ells els qui veuen i donen testimoni de la resurrecció. Amb aquest detall ens adonem de la importància dels altres. Un Déu totpoderós no és solipsista: necessita els altres. No som res, sense els altres. Jo no seria ara aquí sense la voluntat dels meus pares d'haver-me volgut dur al món. Ni dels avis ni els besavis ni tota la lletania del nostre ancestral llinatge. Ni tampoc vosaltres. Quan naixem necessitem que ens cuidin per no morir d'inanició. Quan ens fem grans també. I entremig, en aquesta meravellosa treva temporal que tenim el privilegi de viure i gaudir, no estem sols. La Setmana Santa té aquest component, que tot i parlar-nos de tantes soledats, la del Crist abandonat a l'hort, o sol a la creu, o Maria desconsolada, malgrat totes aquestes soledats, hi ha un lligam de companyia que ho embolcalla tot.

No vull estalviar-me un comentari sobre el dret a la llibertat religiosa. Tots sabem que les societats més tecnològicament avançades han vingut acompanyades d'un cert descencament religiós i una creixent secularització. Però al mateix temps han estat precisament aquestes societats fredes i tecnològiques les que han desvetllat la nostàlgia de l'absolut, com diria George Steiner. La religiositat més autèntica s'ha anat desvirtuant, i en alguns llocs han quedat festes religioses que per alguns són ja meres convencions socials. En altres, però, aquesta religiositat és vibrant, viscuda i no és postissa. No s'ha de confondre la celebració amb la superficialitat ni la festa amb la mentida.

La religió ha deixat d'estar al centre. Però des de les perifèries se la segueix buscant. Aquest desgast ha deixat un buit. Les persones s'interroguen. Les espiritualitats i nous intents de reconnectar amb el més íntim de la persona segueix existint. Seguir celebrant la

Setmana Santa és una anomalia meravellosa en aquest intent d'erosionar les creences i tradicions de tota la vida. És un acte contracultural.

La Pasqua és una festa mòbil en el nostre calendari, i enguany es dona la circumstància que coincideix parcialment amb el mes del Ramadà, en què els germans musulmans fan dejuni i pregària. Una ciutat que tingui al mateix temps milers de persones vivint i celebrant una creença religiosa és una ciutat oberta en què es pot viure i expressar la fe. Estem en temps de retallades de drets i hem de poder reivindicar el dret a creure, i el dret a no creure. I saber que el dret fonamental a creure és part d'una ciutadania respectuosa i inclusiva. Amb això celebro que aquest pregó no es faci en una parròquia (llarga vida a les parròquies, naturalment), sinó en un espai cívic i ciutadà. Un espai de tots.

Permeteu-me acabar amb uns versos del gegant poeta mallorquí Blai Bonet.

“Estenc la meva nit, negra de pena davant l'ara ja nua, orfa de llum, on dorm cobert d'obscures violetes, el meu Crist mort, amic dels blaus del mar”.

I amb un altre adorat poeta, el premi Nobel de Literatura Odisseas Elitis, el poeta cretenc, amic d'Éluard, Breton, Camus i Picasso, que amb el seu inconformisme però amb la seva innegable confiança en la humanitat, és el pare d'un monograma punyent: “Portaré sempre el dol, em sents, per tu, sol, al Paradís”. És el dol de Maria, és el dol de la nit, de la soledat, de la no esperança. És el vostre dol, el meu dol, són tots els dols possibles.

Amb tot, el cristianisme, tot i les seves múltiples agonies, patiments, sacrificis i tenebres, no és la religió del dol. I ara entrem, i goso fer-ho amb aquest petit pregó, a la Gran Setmana Santa. Però en sortirem. Perquè ressuscitar vol dir sortir, ressorgir, vèncer.

Recull imatges 2022

1. Viacrucis a Sant Feliu.
2. Viacrucis Catedral.
3. Diumenge de Rams.
4. Dijous Sant.

7

8

9

10

- 5. Trasllat Divendres Sant.
- 6. Decoració Divendres Sant.
- 7. Trasllat Creu Arxiconfraria de la Puríssima Sang. Divendres Sant.
- 8. Processó.

- 9. Manaies a la plaça del Vi.
- 10. Pas de Jesús a l'hort, a plaça del Vi.
- 11. Concert Dissabte Sant.
- 12. Vetlla Pasqual.

11

12

VIERNES

LLUM I SO

**SONORITZACIÓ I
LUMINOTÈCNIA PROFESSIONAL
SERVEI DE LLOGUER D'EQUIPS**

c/ Carme - **GIRONA**

Tel. 972 20 30 43 - 972 20 21 99

Fax 972 22 72 64

MUNTADA
ADVOCATS & ECONOMISTES

Ramon Muntada i Artiles
Advocat i Economista

C/ Nou, 27, pral. - 17001 GIRONA

Tels. 972 20 04 34 - 615 082 874 - Fax 972 41 18 01

www.muntada-advocats.com - A/e: muntada_advocats@yahoo.es

baointegra

● Sant Hipòlit, 14 bxs, 17003 Girona

● 972 075 485

● info@baointegra.com

CENTRE DE TERÀPIES

PER A INFANTS,
ADOLESCENTS
I ADULTS

OSTEOPATIA
FISIOTERÀPIA
REHABILITACIÓ
ACUPUNTURA
MEDICINA XINESA

NAVARRO GESTIÓ

ZURICH

Agents d'Assegurances

972214079 - info@navarrogestio.com

C/ Canonge Dorca, 23

17005 GIRONA

Viacrucis

NARCÍS SUREDA

CAMÍ DE LES CREUS

Ai, el camí de les Creus,
corriol de ma infantesa.
Tenia un bon tros planer
i amb parets de pedra seca.

Més amunt, el pedregueig
feia de mosaic del terra
i ara avall, després amunt
resseguia capelletes.

A les vores, pixallits
i pregàries com violetes
i una figuera al bell mig
d'un rodal ple d'oliveres.

I en acabar-se les creus
-les darrers capelletes-
desembocava en un plà
voltat de seients de pedra.

Ai, el camí de les Creus.
Era el de la primavera.
Era un camí ben fresat
amb violetes i oliveres.

Com aquell no n'he vist cap
en tants que n'he caminat
cercant, en tots, la dreuera.
Mai finien en un plà,
no hi havia cap pedrís
ni cap blanca capelleta.

QUARESMA GIRONA 2023 **VIACRUCIS**

**26 de febrer i
5, 12 i 19 de març**
(Camí de les Creus)
Comença, a la primera estació,
a les 16.30 h.

En cas de pluja es farà
a la basílica de St. Felu.

26 de març
(A la Catedral) a les 16.30 h.

Hi haurà servei de bus que sortirà de la Plaça
Catalunya a les 16.15 h. cap a Torre Gironella.
Torna al mateix lloc a les 18.00 h.
Es gratuït. En cas de pluja no es farà aquest servei.
El dia 26 de març no hi haurà servei de bus.

Més info:
www.juntaconfrariesdegiroa.cat

mcu mercats
comercials
unitaris, s.l.u.

Projectes de software a mida

Experiència

Gaudim d'una expertesa de més de vint anys en el sector de l'IT Consulting

Personalització

Fomentem el contacte entre els nostres equips de treball i les empreses

Adaptació

Resolem problemes de tota mena de naturalesa en diversos sectors

Actualització

Revisem constantment les estratègies més novadores per tal d'oferir solucions optimitzades

Internacionalitat

Treballem amb empreses tant nacionals com internacionals

Sostenibilitat

Oferim solucions que contribueixen al desenvolupament econòmic sostenible

Som una empresa establerta a Girona
amb més de 25 anys d'experiència

www.mc1.cat

info@mc1.cat

+34 608 788 727

Bonastruc de Porta 21
tels. 972 22 02 12 972 20 93 08

bonart cultural

GRUP
BOU & ASSOCIATS

Les nostres
confraries
PROGRAMA
2023

Una Setmana Santa normal?

MN. JOAN BABURÉS I NOGUER

Consiliari de la Junta de Confraries

50

SETMANA SANTA GIRONA 2023

L'any passat vam reemprendre amb una certa normalitat la nostra estimada Processó, que havia estat, primer suprimida i després “comprimida”, per causa de la pandèmia.

Hem superat la crisi i sembla que tot retorna al que és habitual. I nosaltres, no podria ser d'altra manera, ens posem novament a la feina per fer, com és habitual, una celebració normal de la Setmana Santa gironina.

Però a mi em sorgeix un interrogant, que no puc defugir i que tinc necessitat de compartir-lo. Ja em permetreu la confiança. M'explico: Quan l'any passat estàvem preparant el retorn joiós a la normalitat de la celebració de la Processó del Divendres Sant ens va colpir la notícia de la malaltia i la mort del nostre Bisbe Francesc. Ell, que va ser un gran entusiasta per fer de la Processó un referent de la vida dels cristians de Girona; ell que va voler participar, des del primer dia, a la processó i retornar-la al seu significat més profund de processó litúrgica, fent-la precedir de nou per la Creu processional i presidint-la ell mateix; ell que amb el seu exemple ens esperonava a seguir el Crist amb la creu a coll... no va poder acompanyar-nos. Va morir just abans de començar la Setmana Santa. Va fer el pas definitiu revivint en la seva carn la

passió i mort del Senyor Jesús, ple d'esperança en la resurrecció.

Quan l'any passat, acabada la processó, al capdamunt de l'escalinata de la nostra Catedral i notàvem la seva absència en no poder sentir les seves paraules, ni poder rebre la seva benedicció, mentre cantàvem el Crec en un Déu, vaig poder copsar el profund significat i el consol de la fe d'allò que professem en dir que creiem en la resurrecció de la carn i en la vida perdurable.

Però a aquesta anormalitat del darrer any, encara hi hem d'afegir que com a cristians, membres de l'Església que peregrina a Girona, pel que podem preveure, encara aquesta Setmana Santa ja propera, no podrem viure amb plena normalitat el goig de celebrar-la amb el nou Bisbe que necessitem, esperem i desitgem, com a fills que som de la que també en el Credo professem com la nostra “Santa Mare Església”.

Continuem doncs esperant i pregant perquè ben aviat puguem viure amb plena normalitat, no només la Setmana Santa, sinó tota la vida eclesial en la nostra diòcesi de Girona.

Bona Pasqua!

Actes de la Junta

LLUÍS FORMIGA I FANALS

Confraria del Davallament

52

SETMANA SANTA GIRONA 2023

Durant el present curs, la Junta de Confraries de la Setmana Santa de Girona ha dinamitzat la seva presència social des del setembre, organitzant una sèrie d'activitats de germanor per als seus membres i amics. A continuació, es detallen algunes de les activitats més notables que han tingut lloc.

El 15 d'octubre, la Junta de Confraries va visitar la Sagrada Família, un dels monuments més emblemàtics de Barcelona i del món. Aquesta visita va representar una oportunitat única per als confreres per veure l'obra mestra de l'arquitecte Antoni Gau-

dí i aprendre'n més sobre la seva història i significat. Després de la visita, es va celebrar un dinar de germanor.

El 5 de novembre, els confreres van tenir l'oportunitat de gaudir d'una visita guiada a la basílica de Sant Feliu, amb el Sr. Gustau Torres, conservador de la catedral de Girona com a guia. Després de la visita, es va celebrar una missa de difunts en record d'aquells més estimats per la Junta de Confraries. La missa va ser oficiada pel nostre consiliari Mn. Joan Baburès.

Sagrada Família

Dinar de germanor a Barcelona

Sagrada Família

Visita a Sant Feliu

Visita a Sant Feliu

Missa pels difunts

El 25 i 26 de novembre, la Junta de Confraries va participar en el Gran Recapte del Banc d'Aliments, una campanya per recollir aliments no peribles per a les persones més necessitades. Els confreres van col·laborar activament en la recollida d'aliments i van demostrar el seu compromís amb la comunitat.

El 2 de desembre, la Junta de Confraries es va unir a altres moviments de la diòcesi per a una pregària d'Advent. Va ser una oportunitat per als confreres de compartir la seva fe i connectar amb altres membres de la comunitat.

El matí del 3 de desembre, els confreres van muntar el pessebre a l'ermita del Calvari. Després de treballar junts per muntar el pessebre, van compartir un esmorzar i dinar de germanor.

El 9 de desembre, la Junta de Confraries va col·laborar amb l'Associació de Pessebristes de Girona per confeccionar el pessebre de l'Ajuntament de Girona. Aquesta va ser una oportunitat per als confreres de demostrar la seva creativitat i habilitat artística.

El 17 de desembre, la Junta de Confraries va visitar el pessebre vivent més antic de Catalunya a Castell d'Aro. Va ser una oportunitat per gaudir d'un espectacle únic i connectar amb l'esperit Nadalenc.

L'Associació de Pessebristes de Girona va organitzar el 33è concurs de pessebres "Arcàngel de la Catedral" i el 74è Concurs de l'Associació de Pessebristes de Girona, on el pessebre del Calvari dissenyat i dirigit per la Confraria del Silenci va obtenir una menció especial (2n accèssit). Va ser una oportunitat mantenir aquesta tradició cultural ben nostra i observar les grans obres d'art que representen el naixement arreu de les càlides llars de la ciutat.

Finalment, el 4 de febrer, les confraries es van reunir a l'ermita del Calvari per desmuntar el pessebre i fer una jornada treball i caliu, que va acabar amb una calçotada.

Es preveu la celebració d'una trobada entre confraries que inclourà una missa seguida d'un àpat el dia 30 d'abril. Es recomana als interessats que s'inscriguin a la comunitat de WhatsApp de les confraries per obtenir més informació sobre aquest esdeveniment.

En resum, les activitats de germanor realitzades per la Junta de Confraries de Girona han estat molt diverses i han permès als membres de les diferents confraries compartir moments d'amistat i convivència. Això reforça el lligam entre les confraries i els seus membres, fent-nos més forts i junts en aquest nostre camí de fe.

Gran Recapte

Pessebre Castell d'Aro

Pregària Advent

Pessebre Calvari

Pessebre Calvari

Calçotada

La sinceritat

54

SETMANA SANTA GIRONA 2023

Fa pocs diumenges, en l'Evangeli de Mateu vam escoltar una clara referència a la sinceritat: “sa-beu que es va dir als antics: No trenquis els jura-ments. I encara: Compleix allò que has jurat al Senyor. Doncs jo us dic: No juris mai; Digueu sí, quan és sí; no, quan és no. El que es diu de més, ve del Maligne.”

Aquestes paraules de Jesús ens ofereixen una oportunitat per reflexionar sobre la veritat, la sinceritat i la coherència de vida. Paraules que, com a cristians i com a membres d'una confraria ens interpel·len intensament, sobre tot en uns moments en què la veritat sembla que ha deixat de ser un valor. Constato que molts nens i joves menteixen amb total

JOSEP MARIA NOGUÉ REGÀS

President de la Confraria de Jesús i els Nens
Membre de la Junta de Confraries de Setmana Santa de Girona

i absoluta normalitat, sense donar-hi cap importància. No els preocupa gens donar versions ben diferents del que ha passat i mantenen la mentida sense immutar-se gens, encara que reformulis la pregunta o els confrontis amb alguna contradicció del seu relat. Malauradament, no ens trobem amb gaire diferències quan es tracta d'un adult. En alguns casos s'evita la veritat per escapolir-se d'una conseqüència no desitjada, com un mecanisme de defensa. En molts d'altres, simplement perquè es dona poc valor a la sinceritat. La mentida s'ha normalitzat i sovint es valora més l'aparença que la realitat. La falta de sinceritat i de coherència de vida afecta no només les

relacions personals, sinó també la política, l'economia i altres aspectes de la societat. M'impacta perquè en la nostra educació es donava molta importància a la veritat i si s'enxampava algú en una mentida tothom se sentia molt incòmode.

Ser sincer implica parlar amb claredat i dir el que realment es pensa, sense enganyar ni ocultar res. La coherència de vida, per la seva banda, implica actuar d'acord amb el que es pensa i es diu, sense contradiccions ni dobles intencions. En contraposició, la sinceritat i la coherència són valors essencials per a una vida plena i significativa. Si ens esforcem per ser sincers en tot moment, construirem relacions basades en la confiança i la transparència. A més, les nostres accions seran coherents amb els nostres valors i principis, cosa que ens permetrà viure de manera autèntica i congruent.

Com a membres d'una confraria, també ens hem de sentir interpel·lats per les paraules de Jesús que trobem recollides en el capítol 16 de l'Evangeli de Marc: "Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'evangeli a tota la creació". En termes d'evangelització i de missió, la sinceritat de vida és fonamental per transmetre el missatge de l'Evangeli. Si volem compartir la Bona Nova de Jesús amb el món, ho hem de fer amb autenticitat i honestedat, demostrant als altres que les nostres accions estan en línia amb el que prediquem.

La veritat, la sinceritat i la coherència de vida no són fàcils però som conscients que constitueixen uns objectius clars quan ens sentim convidats a seguir

Jesús. Ens costa especialment quan pretenem assolir-los tot sols. Ens resulta més fàcil si els compartim amb altres persones que volen seguir el mateix camí. En definitiva, si d'alguna manera estem integrats en una comunitat de creients, de persones que se senten identificades amb una mateixa fe i amb la il·lusió de seguir Jesús.

I quan parlem de comunitat, de conjunt de persones il·lusionades per Jesús, no podem veure-hi una confraria, la nostra confraria? Jo penso que sí però, alhora, m'adono que hem d'anar avançant en aquest camí perquè la pròpia confraria sigui una comunitat on ens sentim acompanyats i animats en aquest desig de coherència de vida i de sentir Jesús molt a prop.

La Confraria de Jesús i els Nens volem ser una comunitat on ens sentim units per la il·lusió de seguir Jesús. Mirem d'anar construint i alimentant aquesta comunitat amb les nostres trobades, les nostres activitats; amb les reunions de Junta, amb la Festa de la Virgen de Suyapa, les convivències d'infants i de joves per Setmana Santa, estiu i Nadal; amb la festa de la Confraria, la participació al Via Crucis i a la Processó del Divendres Sant; en la confecció de la catifa de Corpus a la Catedral... En totes les nostres trobades, fins i tot quan són per a tasques estrictament organitzatives, mirem que no hi falti la pregària, la conversa, l'àpat compartit, la broma i la tasca eficient. Regalant-nos temps, aprofitem el temps i anem donant el sentit de comunitat de persones que volen ser i estar amb Jesús.

El pas més antic de la processó "La caiguda de Jesús"

FRANCESC MASDEVALL REITG

Delegat d'Arxiu de la Confraria de J.C.

56

SETMANA SANTA GIRONA 2023

Com a punt d'inici d'aquesta crònica, cal destacar que l'actual Secció de Vestes de la Confraria de Jesús Crucificat va néixer del grup dels Manaiés, quan ja portaven un temps d'existència des de la seva reinstauració a l'any 1940. I també que el pas de la Caiguda de Jesús, que acompanyen a la processó, té el mèrit de ser el primer "misteri" que es va construir després de la Guerra Civil, en restablir-se novament les celebracions de la Setmana Santa i la processó del Divendres Sant.

Acabada la guerra, l'any 1939, el bisbe Dr. Josep Cartaïà volgué recuperar i dignificar les manifestacions externes de religiositat, posant-hi tot l'interès i determinació. Es celebraria la processó del Divendres Sant, però no la organitzaria les antigues confraries, sino el Capítol catedralici. Seria una processó litúrgica, solemne i sortiria de la Catedral i per primera vegada el bisbe hi assistiria presidint el seguici.

L'any 1940, seguint el mateix propòsit restaurador, un grup de joves gironins aconseguí improvisar una formació de manaiés per la processó, llogant a Barcelona unes disfresses de teatre. Aquell modest Maniple de 26 efectius fou rebut amb gran simpatia pels gironins. L'any següent, aquella iniciativa es consolidava organitzant un Maniple compost de trenta manaiés,

amb equips en tota regla i, sobretot, amb un esperit nou, seriós i digne. Havia arribat el moment per refer-ho tot de nou i fer oblidar el mal record d'aquella grotesca i mercenària comparsa de manaiés d'abans de la guerra, embravida d'aiguarent i bunyols.

La bona disposició i la seriositat dels nous Manaiés, influí que la Reial Confraria de la Puríssima Sang de N.S.C, que els albergava a l'Església del Carme, els hi proposés afiliar-los dins la seva germandat. Tot i les avantatges que això suposava, les pressions i discussions no foren suficients per a fer-los desistir. Els nous manaiés tenien entusiasme i iniciativa, i la capacitat i els objectius suficients per a instituir-se en entitat pròpia independent d'aquella institució. Entenent-t'ho així, en data 5/10/42, el bisbe Dr. Josep Cartaïà va decretar constituir-los en Pia Unió de Jesús Crucificat (L'any 1947 la Pia Unió s'elevava a la categoria de Confraria).

A partir de llavors, els Manaiés iniciaven la seva pròpia singladura, aplicant-se en nous projectes. En relació a la processó del Divendres Sant, calia reincorporar-hi els "misteris". Amb aquesta finalitat, prengueren la iniciativa de construir un primer pas que acompanyaria una secció de vestes que es crearia a aquest fi. Per que estigués ben simbolitzada, es

confeccionaria una bandera que seria el penó de la Pia Unió, demanant a la Junta Pro Setmana Santa (agrupació de confraries) el corresponent permís per a portar-la en Processó.

Aquest esdeveniment podria ser l'inici, i a la vegada l'estímul, per a la fundació de noves confraries i la creació de nous passos, i la formulació d'una iconografia definitiva per la Processó.

Intents infructuosos de la realització d'un "misteri"

En l'arxiu de la Confraria, el document més antic que fa referència al propòsit de construir un "misteri" per a la Processó, està en una acta del 10 de gener de l'any 1944. A tal efecte s'acorda sol·licitar ajuda econòmica al bisbe Dr. Josep Cartaña, indicant que, si no hi trobava inconvenient, el nou "misteri" aniria acompanyat d'una Secció de Vestes. També es planteja fer una gestió al taller d'imatgeria religiosa l'Art Cristià d'Olot, i fer igual consulta a l'escultor gironí Sr. Joan Carrera i Dellunder. Es desconeix el desenvolupament d'aquestes gestions.

Es interessant treure a la llum uns esbossos que el president de la Pia Unió Sr. Joaquim Pla i Dalmau va fer per intentar trobar una solució per al nou pas. Probablement seria la proposta presentada a l'Art Cristià i al Sr. Joan Carrera, però no en tenim constància. Es

Disposició de les figures pel "misteri" del Deteniment

tracta d'una idea per al "Pas del Deteniment", que desenvolupava l'escena de la detenció de Jesús a "l'hort de les oliveres"; en el moment del petó de Judes, quan Sant Pere s'encara amb la turba de Getsemaní, representada per dos soldats romans. Les làmines, a tinta negra, dibuixen un grup escultòric de cinc figures vestides, detallant la construcció per part d'un escultor, d'uns maniquins que obligarien a deixar resolta la part vista de les figures i mantenir l'estructura interior per vestir-la convenientment segons el personatge a representar. Les escultures vestides de roba podien simplificar la realització, per la facilitat en la confecció a Girona, de la part tèxtil que, a més, sintonitzaria bé amb els antics "misteris" de la processó d'abans de la Guerra Civil ja que els gremis titulars d'aquests passos els havien concebut així, encara que ara hauria estat necessari eliminar la impressió grotesca i terrorífica que desprenien aquelles figures tan elementals.

Tornant amb la proposta a formular a l'escultor Sr. Joan Carrera i Dellunder, és interessant detallar el fet curiós de que aquest artista, l'any 1930, amb la finalitat d'anar substituint els vells passos de l'antiga processó, per altres més moderns i de millor qualitat artística, ja havia rebut l'encàrrec d'un grup escultòric similar denominat "La Presa o Petó de Judes". Es va construir i estrenar en la Processó de l'any 1931 i va causar molt

Detall de la part vista de les figures. La resta seria un maniquí que es vestiria amb la roba convenient.

Any 1944. El “misteri” de La Caiguda de Jesús, la tarda del Dijous Sant, dia de la seva estrena, exposat a l'església del Carme. Cal observar les làmpades originals.

bona impressió. La vida d'aquest “misteri” va ser efímera ja que l'any 1932 la situació crítica del país suprimia la Setmana Santa al carrer i l'any 1936 la foguera revolucionària l'aniquilà completament.

Es realitza el “misteri” de la Caiguda de Jesús

Pel gener d'aquell any 1944, una comissió es va desplaçar a Olot per fer tractes amb la Casa Sacrest per intentar aconseguir un grup escultòric adequat.

Els arxius de la Confraria no detallen res sobre la realització de les escultures. Solament uns pocs docu-

ments concreten que el dimarts 6 de març del 1944, el transportista assignat hauria de portar-les des d'Olot a Girona. Mentrestant es construïria la plataforma de fusta i al mateix temps es visitaria l'artesà gironí del carrer de les Ballesteries, Sr. Francesc Boix, per a la possible construcció dels quatre fanals per a la il·luminació. També s'enviaria a buscar la tela de vellut negra i els ornaments que vestrien els voltants del pas.

Les figures, arribades a Girona, es confiaren al reconegut artista Sr. Joan Orihuel que les va retocar i policromar. El “misteri” va representar una de les caigudes

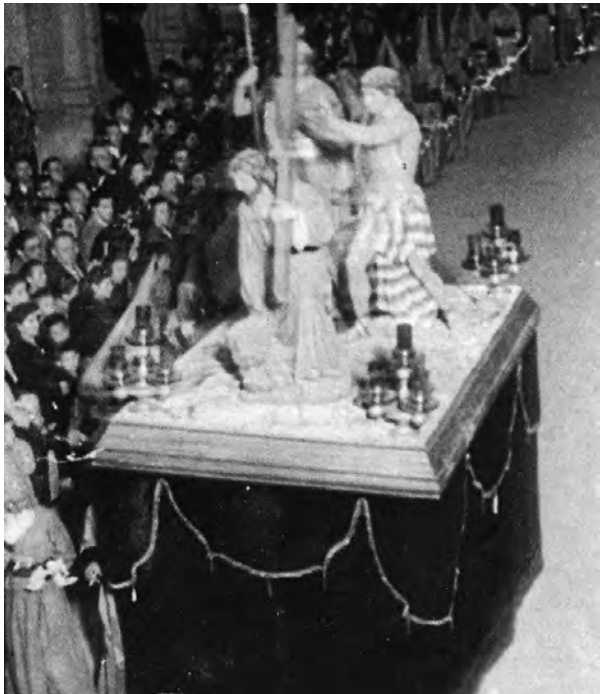

de Jesús amb la creu a coll camí del Calvari, acompanyat d'un soldat romà amb llança i capa, amb actitud compassiva enfront l'actitud airada d'un botxí representat amb el tors nu. Aquest grup escultòric, amb "manaia inclòs", s'avingué molt bé a la intenció dels Manaies.

Es va preveure transportar la seva càrrega, a pes sobre els múscles de nou bastaixos col·locats sota el cadafal i amagats darrere d'unes cortines negres.

Prèviament a l'estrena, la tarda del Dijous Sant de 1944, el nou "misteri" es va exposar a l'església del Carme, escortat per una guàrdia de manaies. El Divendres Sant, la Secció de Vestes de la Pia Unió el va acompanyar en processó amb la participació d'una trentena de congregants que vestien el nou model de vesta. Era de color gris amb faixa i punys de vellut negra.

Els bastaixos, que assumien una carrega anònima i feixuga, es mantingueren fins l'any 1946. A partir de

Any 1946. P/ del Vi. El pas portat a pes de múscles de bastaixos a la processó del Divendres Sant

llavors es varen col·locar dues rodes sota el cadafal i quatre barres per facilitar el tir des de fora la plataforma. D'aquesta manera, els confreres prenen el relleu als bastaixos i assumeixen l'honor de ser els portants del "misteri". L'any 1949 es va millorar el vestuari de les vestes completant-lo amb unes capes de color carmesí, assignant el mateix color a les cucurulles de les figures singulars del seguici.

I aquí acaba aquesta crònica. Desitjo simbolitzar el meregut reconeixement a les persones que en aquella època llunyana de postguerra i limitacions, tingueren la valentia d'emprendre la realització d'aquell primer "misteri" de la Caiguda de Jesús. No hi ha dubte que aquest fet va significar un estímul per a noves confraries i la realització de nous "passos" que, al compàs del temps, s'anirien incorporant a la Processó del Sant Enterrament. Moltes gràcies a tots.

Una confraria activa

ARXICONFRARIA
DE LA PASSIÓ
I MORT

JOAN BABURÉS I NOGUER

Consiliari de l'Arxiconfraria de la Passió i Mort

La nostra Arxiconfraria de la Passió i Mort de Nostre Senyor Jesucrist està adscrita des de la seva fundació a la Parròquia Major de Sant Feliu de Girona. Des dels temps ja llunyans en què es va fundar, fins ara, hi ha hagut sempre una fecunda col·laboració. I no ha minvat tampoc en els darrers anys.

En aquest any la nostra Arxiconfraria ha portat a terme una iniciativa que ha anat més enllà de les parets de la Basílica.

Després de constatar que la il·luminació monumental dels campanar de Sant Feliu es va anar apagant paulatinament fins a desaparèixer del tot, amb l'extinció del darrer punt de lluny, ja fa alguns anys. I sobretot després de comprovar la infructuositat de les diverses crides i peticions fetes a qui correspon, la junta de l'Arxiconfraria va decidir subsanar fins on es podia aquesta permanent deficiència.

Amb motiu de les festes de Nadal, quan els nostres carrers s'il·luminen amb lluminàries escaients, es van instal·lar en l'interior del campanar diversos focus de llum, per tal de donar visibilitat nocturna i festiva a aquest singular campanar, ben visible de tot arreu, i que reclamava aquesta actuació.

No és una solució satisfactòria, però almenys és una palliació d'aquest defecte, i a la vegada una crida i una protesta per tal que es tingui en compte aquesta demanda popular d'il·luminar adequadament aquesta part tant significativa i distingida del nostre patrimoni monumental.

Agraïm des d'aquí i aplaudim aquesta actuació i en deixem constància escrita per fer notori aquest fet de col·laboració ciutadana per ressaltar i valorar els valors culturals del nostre patrimoni que fan de la nostra ciutat de Girona un lloc ben digne de ser visitat.

Feina, fe i dona

CONFRARIA
DEL
DAVALLAMENT

ROSA MA ALSINA I PAGÈS

Confraressa del Davallament

Les dones encara ocupem pocs llocs de responsabilitat, tan a nivell de l'administració com de l'empresa privada. Potser l'afirmació és molt contundent, però també és molt certa. Sostres de vidre, maternitats que arriben en moments clau de la carrera i biaixos de gènere – conscients o inconscients – a l'hora d'avaluar trajectòries encara tenen un gran pes en l'evolució laboral de moltes dones. Malgrat som majoria en els estudis universitaris, esdevenim una clara minoria en llocs de responsabilitat i de direcció.

Superant els conceptes més epidèmics de la feina, procurem mirar la vida en tota la seva amplitud, i ràpidament farem el salt a la vocació, a aquella inclinació vital que ens fa escollir un determinat tipus de dedicació laboral o a viure la vida en família o religiosa. A través de la vocació de les dones també cal observar com ens entenem, com veiem quin és el nostre lloc més adequat. A què diem que sí, a què diem que no? És raonable mirar les respostes com el lloc on els talents propis – que són dons, però que podem cultivar – poden servir a una causa justa, i que tot sovint respon a una crida que ve de fora. És també el lloc on el desig propi de respondre a una provocació concreta és correspost, i finalment, si aquesta proposta és un clar servei a la humanitat, un bé en sí mateixa, i en particular, és un bé per a l'Església.

Amb una mirada unitària a aquesta vocació, s'arriba a la conclusió que la opció a la família o a la vida religiosa, i la vocació laboral, no poden ser excloents, i en canvi, estan profundament relacionades. La opció de la vida en família ens porta al cas concret de la maternitat, que per motius fins i tot físics és un dels frens més clars que es presenten a les dones per al seu progrés professional. Per a algunes, una despesa

de temps i energia no assumible per a la seva evolució laboral; per a d'altres, el millor que els ha passat a la vida, i que les ha fet créixer a elles mateixes més enllà d'acompanyar a créixer una vida. I certament, és que el món laboral habitualment no ho posa gens fàcil, per viure la maternitat de forma harmonitzada amb la feina.

Potser hauríem de girar la truita. Fan molta falta mares als consells directius i als llocs de lideratge, marcant el rumb de projectes rellevants. La maternitat ajuda a una comprensió més ampla de la humanitat, pel canvi de perspectiva vital que exigeix, i apunta – per la simetria personal viscuda – a la importància del futur i de la presa de decisions no només observant la fotografia d'avui. En la presa de decisions empresarials i en la gestió, i especialment en la direcció, no es dirigeix només per avui. Tampoc no s'educa i s'acompanya als fills pensant només en l'avui. Posar la mirada en el creixement i la cerca de la veritat, en treballar uns fonaments sòlids que siguin fermesa en el futur, en caminar a pas segur sabent que el món és molt incert. Posar el focus en les persones, en facilitar el viure amb profunditat la vocació i en fer créixer en aquest desig, caminar sobre certeses i prendre decisions amb responsabilitat requereixen d'aquesta mirada de més llarga distància, i no només la fotografia actual.

La fe, declinada en un tipus o altre de vocació, proposa una manera d'estar al món, i això no entén de gènere. Es possible ser cristiana, i professional amb talent i responsabilitat. I cal anar més enllà. Falten dones cristianes, professionals i competents. Ens hauríem d'atrevir a educar perquè això passi.

Els set sants fundadors

FRANCESC CAYUELA I LÓPEZ

President de la Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Girona

El cicle natural del temps i el calendari litúrgic ens porten de nou a la Setmana Santa. Els cristians vivim amb intensitat la fe i l'esperança que ha de guiar la nostra vida. Dies de passió, mort i dolor, però també de joia per la resurrecció i el camí que Jesús, Déu fet home, ens il·lumina i invita a fer.

En un context social cada vegada més dominat pel relativisme, el nihilisme, l'hedonisme i l'individualisme, i amb les eines que avui tenim al nostre abast, que ens ajuden i milloren la vida, com les noves tecnologies o els avenços de la I.A., però que es poden convertir en un fi i no un mitjà, cada vegada es fa més difícil viure la fe. Sembla que l'home ho pot tot, és un fi en si mateix, no li cal la transcendència, l'home és el principi i el final. Déu no existeix i no és necessari.

Crec que ens cal molta llum. Joseph Ratzinger defensa el diàleg amb la modernitat i la convivència entre les religions, com Hans Küng, que reclama la necessitat d'una ètica global. Armand Puig i Francesc Torralba reflexionen sobre la feblesa i la vulnerabilitat de l'home i com cal afrontar-les perquè la vida tingui sentit i la nostra llibertat sigui un fet.

Tot això em porta a l'exemple de la Mare de Déu, que aquests dies tenim representada en imatges de dolor pel patiment i mort del seu Fill, però que sap que servirà per redimir-nos i fer-nos millors.

José Antonio Pagola ens recorda que no hem de separar Jesús de la seva mare, Maria, que fent seva la crida de Déu, es converteix en evangelitzadora i portadora de la bona nova. La impactant imatgeria d'aquests dies també te una tasca didàctica i necessària per no oblidar el patiment de milers de persones del nostre món víctimes de la soledat, l'abandó, les guerres, la pobresa... i que moltes vegades són transparents. Per a mi, la Mare de Déu dels Dolors de Girona, amb el cor traspassat pels Set Dolors, la Pietat de Miquel Àngel i, sobretot, el Crist de Mantegna, que m'esglaiava per la solitud, la impotència i la desolació que palesa, són les imatges que millor representen tot el misteri de la Setmana Santa. En aquests dies també cal recordar els Set Sants Fundadors: set mercaders adinerats de Florència seguidors de la Mare de Déu, que decideixen renunciar als seus béns materials i a la vida familiar i viuen retirats i en la pobresa, dedicats a la pregària i ajuda als necessitats. Funden l'Orde dels Servents de Maria (Servites) que aviat s'estendrà pel món. Els servites arriben a Catalunya a finals del segle xiii i són els fundadors de les congregacions i confraries dels Dolors.

Avui és possible que un fet com el d'aquests mercaders florentins es produeixi? Sí, en un context i temps diferents, veiem cada dia com milers de persones i organitzacions treballen per fer un món millor, a la mida de l'home, fill de Déu.

Lamentació sobre el Crist Mort
Autor: Andrea Mantegna
Lloc: Pinacoteca de Brera, Milà

Set Sants Fundadors Servites
Autor: Rubén Terriza
Lloc: Hermandad Servita de Los Palacios

A un petit poble empordanès

CONFRARIA
DEL
SANT SEPULCRE

COSME HUGAS DOMINGO

Confraria del Sant Sepulcre

64

SETMANA SANTA GIRONA 2023

Cada dissabte, se celebra la missa dominical avançada a un petit poble empordanès. Bé, ben bé no és així. De fa un temps que el rector d'aquesta parròquia i d'almenys una desena més, ja no pot celebrar la litúrgia cada dissabte. Els dissabtes que ell atén altres parròquies, fem la litúrgia de la paraula. Estadísticament, podem dir que a missa hi assistim entre quatre i set fidels de mitjana. Això canvia els dissabtes d'estiu on se sumen les persones que passen les vacances d'estiu al poble. Algun dia hem arribat a ser quasi una vintena. L'església deu tenir trenta bancs, que poden encabir entre quatre i cinc persones cada un. Així doncs, un espai preparat per a, com a mínim, cent cinquanta persones, n'acull una mitjana de vuit o nou, més, és clar, el mossèn quan pot venir.

Podem parlar de la mitjana d'edat dels fidels, inclòs el mossèn. És d'uns vuitanta anys quan un servidor no hi assisteix. No penseu, com a molt puc arribar a rebaixar la mitjana en uns quatre anys.

Afegim-hi que som animals de costums, diuen, i tothom s'asseu al lloc on sempre ho ha fet. Hi ha una parella que s'asseu al voltant de la vuitena fila. Sempre ha estat així. La diferència és que abans tots els bancs eren plens. Ara des de l'ambó, a l'hora de dir les lectures, semblen una petita illa d'humanitat dins un desert de fusta de pi envernissada. La resta? Igual. Som set

o vuit i degut a aquesta persistència d'ocupar el lloc designat des de sempre per cada fidel, ens veiem obligats a encendre quatre estufes que miren de trencar la fredor de l'espai. Fins i tot l'estimat mossèn, mira d'omplir un espai que, en el temps de l'antic convent on era situada aquesta església, podia encabir a un grup prou nombrós de monjos.

La celebració? Quan tenim la sort que ve algun amic d'algun poble veí amb edat per pujar els tres graons que porten a l'ambó, hom no es queda sol llegint la primera lectura, els salms, la segona lectura i l'antífona de l'al·leluia, així com les pregàries.

Hi ha moments que m'envaeix una tristor molt profunda. Em sorgeixen un munt de preguntes, no totes amb resposta clara: cap on anem? Hi ha futur en aquest món per la proposta de Jesús? Quan tancarem el pany de la porta de l'última església dels pobles de les nostres contrades? Què podem fer per revertir aquesta situació? Com pot ser que el missatge d'amor que Jesús ens va anunciar ja no commou als nostres conciutadans? Què pot fer cada un de nosaltres per complir el que Jesús ens va manar: "aneu i anuncieu la Bona Nova"?

Uns dies l'any vivim un miratge: Diumenge de Rams i el dia de Nadal, això sí, cada any un xic menys con-correguts. També a les processons a Girona i Verges,

al Via Crucis Vivent de Sant Hilari Sacalm, o als diferents pessebres vivents nadalencs s'hi apleguen força fidels, vull dir, espectadors.

Divendres Sant, tinc la sort de ser a prop del magnífic pas del Sant Sepulcre. Aquest representa un home jacent. Potser és un bon símbol tot plegat. Jesús passa davant nostre i la majoria de nosaltres fem de simples espectadors. El veiem passar, potser ens permetem alguna petita reflexió i quan ja és uns metres de nosaltres, girem cua i anem cap a casa a continuar capficats amb les nostres coses, els nostres pensaments, les nostres angoixes i il·lusions.

És allí quan m'adono que ell ho tingué molt pitjor que nosaltres. Que sol que es devia sentir quan en el

seu camí anunciant la Bona Nova semblava que ningú no l'entenia. Fins i tot els seus li van donar l'esquena i va patir-ne la incomprensió. I va acabar morint d'una manera escandalosa. Escàndol de mort que encara ara ens interpel·la. Així i tot, ens estimà fins l'últim alè. Encara ens estima i sobretot, ens espera.

Cada dissabte, en un petit poble empordanès se celebra la missa dominical avançada. Bé, ben bé no és així... cada dissabte uns cristians ens trobem per a celebrar que Jesús ens estima, per conèixer el seu missatge i sobretot, fer-nos companyia.

Potser es tracta només d'estimar i sobretot, ser.

Malgrat tot, en un petit poble empordanès continuarem celebrant la litúrgia cada dissabte.

Cartell Setmana Santa Catalunya

JOSEP MARIA NOGUÉ I REGÀS

President de la Confraria de Jesús i els Nens

Catalunya es terra de llegat i tradició cristiana i viu amb intensitat el triduum Pasqual any rere any. La Coordinadora Catalana de Confraries i Germanats l'any 2021 va impulsar un cartell conjunt de totes les agrupacions i ciutats que en formen part per tal d'anunciar la Setmana Santa. Era temps de pandèmia, de fe, de treball, compromís i solidaritat. Per això es va llançar un primer cartell.

Aquest any, la Coordinadora Catalana anuncia que ja som a Quaresma. I com primer Divendres anuncia el cartell conjunt del que és una antiga, bella i viva tradició. Per aquest any, s'ha escollit el Crist Jacent que està a la Basílica de Sant Feliu de Girona. Un Sant Crist, que forma part d'un Sant Enterrament o Sant Sepulcre amb d'altres imatges i que és la del conjunt escultòric més antic que es conserva a Catalunya. La resta de figures que no han arribat als nostres dies en un gran estat de conservació estan al Museu, però l'original encara és a la Basílica de Sant Feliu. És una obra del mestre gòtic Aloi Montbroi, tot i que alguns

autors subscriuen que podria ser del seu gran amic Jaume Cascalls, amb qui va compartir molts moments i coneixements. Es una joia de l'art gòtic català de 1350, encarregat després d'un temps de pestes que van assolir Catalunya. A nivell artístic, és una escultura que presenta un estudi molt acurat de l'anatomia humana per al seu temps i totalment inusual al gòtic català i francès al s. XIV. A més, presenta la boca entreoberta, es recolza sobre tres punt i presenta cames i braços flexionats. Una gran expressió de l'home mort al seu sepulcre i amb les marques de la passió i haver estat clavat en creu. Una imatge de devoció de molts segles que denota la tradició cristina del país, que encara es conserva en imatges com aquesta i pels carrers durant la Setmana Santa.

A la part de dalt de la capells on està emplaçat, hi ha la clau de volta amb els 4 arcàngels: Uriel, Miquel, Gabriel i Rafael.

Una imatge amb força que denota el gran patrimoni cultural, artístic i religiós català.

Setmana Santa ²⁰²³ Catalunya

*Fe, Tradició i Cultura
Viu-la!*

Crist Jacent (1350), d'Eloi Montbrai. Basilica de Sant Feliu de Girona

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

Corpus 2022

PORTES RESIDENCIALS

Faci que la porta del seu garatge no perjudiqui la imatge de la seva façana.

Podem lacar o anoditzar l'enrollable amb el mateix acabat que els seus tancaments d'alumini.

PORTES COMERCIALS

Adaptades a tot tipus d'imatge comercial. Tots els colors.

Som especialistes i treballem per empreses que es dediquen a l'execució d'obra "claus en mà" per a grans marques comercials.

De conformitat amb la norma EN 13241-1
"Puertas industriales, comerciales de garaje y portones"

PORTES METAL·LIQUES RIERA, S.L
Noves oficines : Carretera Sant Feliu de Guíxols 27
17004 GIRONA

Tel 972212255-972208288 Fax 972223617
info@portesriera.com-www.portesriera.com

Fleca
La Mola

c/ Baldri Reixach, 30 baixos 1ª - 17003 - Girona
M 688 893 781
flecalamola@hotmail.es

el
repunt

tot en
reparacions

TOT EN REPARACIONS

- material esportiu
- material ortopèdic
- tendes de càmping
 - tapisseria
 - marroquineria
- roba i complements

CÒPIES DE CLAUS

ACCESSORIS EN VENDA

COMANDAMENTS GARATGE

c/ Canonge Dorca, 47 - 17001 GIRONA
(Cantonada Güell) Zona Devesa
Tel./Fax 972 20 03 06

Material oficina i escolar
Servei a empreses i escoles

Manualitats - Segells

Fotocòpies

Enquadernacions

Plastificats

Tintes i tòners

Llibres (text i lectura)

Targetes visita - Flyers

Alfil.be Girona
C/ Mossén Baldri Reixach, 26 Local B
17003 Girona
Tel. 872 081 569 - Mobil: 625 774 396
girona@alfil.be
girona1alfil.be@gmail.com

Preparatiu...

Prat Sàbat
A D V O C A T S

Tranquil·litat per als nostres clients

Pl. Poeta Marquina 2, principal 17002 Girona
Tel. 972 218 200
info@pratsabat.com

400 m DE BOTIGA!!

TEIXITS

Agell

c/ Josep Ma Segarra gratuït

PATCHWORK TEIXITS MERCERIA FILS LLANES PUNT DE CREU
ALTA COSTURA CORTINES CATIFES TAPISSERIA DECORACIÓ
ESTELADES SENYERES ARTICLES SOBIRANISTES REGALS
LLENÇOLS NÒRDICS PROTECTORS SOMNIERS I MATALASSOS

de Salt a tot Catalunya!

www.teixitsagell.com

C/ Major, 7 SALT T. 972 231 372

QUERA
1 8 8 7

C. Argenteria, 22 · Girona
Tel. 972 20 46 90
www.quera.es

des . de . 1 8 7 5

CASA PIJAUME

*Espardenyes, sabates per plantilles i
amples especials*

Celebrem 140 anys !!!

Rambla Llibertat, 9 Tel: 972208201
Rambla Llibertat, 13 Tel: 972200829
17004 GIRONA
casapijaume@hotmail.com

A painting of a wooden cross on a hill under a dramatic, colorful sky. The sky is filled with vibrant, swirling colors of blue, orange, and red, suggesting a sunset or sunrise. The cross is made of dark, weathered wood and stands prominently on the right side of the image. The foreground shows a rugged, grassy hillside with various shades of green and brown. The overall style is expressive and painterly.

Col·laboracions
PROGRAMA
2023

Parlem de pessebres, pessebrisme i cultura popular

ALFONS VÀZQUEZ ROMERO

President de l'Associació de Pessebristes de Girona

74

SETMANA SANTA GIRONA 2023

Si anem a parlar de pessebres, en primer lloc, cal que aclarim alguns conceptes bàsics per tal d'evitar males interpretacions. Així doncs ens hem de referir als que més en saben.

Joan Amades, en la introducció del seu llibre, EL PESSEBRE, publicat per l'editorial Adeos el 1959, diu el següent, literalment: *“Entenem per pessebre la representació plàstica i objectiva del naixement de Jesús mitjançant la disposició d'un país vist de manera panoràmica, dintre del qual se situen una diversitat de figures mòbils que es poden bellugar i alterar de lloc a gust del qui mena el pessebre. Tota altre figuració de l'adveniment al món del Messias, representada en pintura, escultura, vidrieria, baix relleu o qualsevulla altra manifestació artística que no reuneixi les condicions indicades, per nosaltres no pot ésser qualificada de pessebre i, per tant, cau fora del nostre interès i fora del tema del present treball”*.

Així doncs un cop aclarit el concepte de pessebre, cal que diferenciem els pessebres en si.

El pessebre Popolar.- és un pessebre obert que el podem contemplar des de diferents punts de vista, és el que se sol fer a casa, utilitzant principalment materials i elements naturals com suro, molsa, branquillons, sorra, pedretes... On podem reproduir diferents

escenes, el naixement, l'anunciació als pastors, l'adoració... I totes aquestes escenes son representades alhora.

El pessebre Artístic o Diorama.- és un pessebre tancat en un espai o bé encaixonat, que només el podem contemplar per un únic punt, on té una rellevant importància la perspectiva, la profunditat, la il·luminació... En el que utilitzem material diversos, tals com el porexpan, fustes, capsos, papers, pintures... Aquests tipus de pessebre solen ser amb només una sola escena.

L'origen del pessebre té lloc a Greccio (Itàlia) l'any 1923, de la mà de Sant Francesc d'Assis, que la nit de Nadal va congrega a tots els seus religiosos en una cova o estable al voltant d'una menjadora d'animals, on va aixecar un altar per tal de celebrar els actes litúrgics de Nadal. Aquesta representació plàstica en la menjadora del bou i la mula, és considerada com el primer pessebre; i a Sant Francesc d'Assis com a primer pessebrista.

Aquest any 2023 es commemoren els 800 anys del primer pessebre. La federació internacional de pessebristes l'Un-Foe-Prae (Universalis Foederatio Praesepistica) en la que la nostra Associació hi està representada mitjançant la Federació Catalana de

Pessebristes, de la qual en som socis fundadors, està organitzant diversos esdeveniments; entre ells, una mostra de pessebres de tot el món a la mateixa ciutat de Greccio.

És des de temps immemorials que la societat s'ha agrupat en col·lectius. Els pessebristes també vam actuar d'aquesta manera, i ens vam anar agrupant en associacions, o agrupacions, o colles de pessebristes. Així doncs, l'Associació de Pessebristes de Girona també ens vam constituir en associació l'any 1947. Va ser el dia de reis de 1947, en l'entreacte dels pastorets del Teatre Municipal de Girona, on es va fer públic la constitució com a tal de la nostra associació, després de que aquell Nadal de l'any 1946 un grup de pessebristes gironins organitzés el primer concurs de pessebres de Girona.

Aquest passat Nadal, hem tingut el goig de celebrar el 75è aniversari, i hem pogut celebrar tots els actes propis de Nadal. Amb l'extraordinària col·laboració de l'Ajuntament de Girona i de la Junta de Confraries de Setmana Santa de Girona.

Ens agrada reivindicar el pessebrisme com a cultura popular. M.R.P. Basili de Rubí (Caputxí), en el seu llibre, ART PESSEBRÍSTIC, publicat per l'editorial Rubí el

1947, amb el vistiplau del Bisbe Gregori de Barcelona, diu el següent, literalment: *“Hem retolat aquest llibre ART PESSEBRÍSTIC perquè aquest és el nostre intent: presentar el pessebre popular en els seus constitutius artístics, en això que pot adaptar-lo a les més rigoroses lleis de la tècnica i perspectiva, senyalant ço que el constitueix en si i ço que d'ell deu desestimar-se com a elements contraproductius i esporàdics. Perquè tot pessebrista ha de tenir present que fer pessebre és conrear una de tantes arts plàstiques i populars i que, per consegüent, en digitar la seva art, ha de conèixer el pessebrista els fonaments de la tècnica de les arts belles i de ço que constitueix el popularisme”*.

En definitiva el pessebrisme és Art, Cultura i Tradició. I tal efecte, després de que a petició de les associacions de pessebristes de tot l'estat, la “Dirección General de Bellas Artes” publicqués en el BOE de 5 de gener del 2022, l'expedient d'incoació de la declaració del Pessebrisme com a Manifestació Representativa del Patrimoni Cultural Immaterial. Finalment el 14 de juny és declarat com a tal, en el BOE, per Real Decret, per part del “Ministerio de Cultura y Deporte”. Aquest és un pas previ necessari per la tramitació del reconeixement per part de l'UNESCO.

Una història d'amor

ARNAU PRAT VILÀ

Periodista

Jesús ha mort. Estem sols i perduts. Però, al tercer dia, Jesús ressuscita i ens treu de la foscor.

És la nostra història d'amor amb Déu. A vegades l'he sentit mort i he oblidat la seva generositat. De cop, un gest d'amor em toca el cor i em torna a la vida. És Déu en forma d'infant, una persona estimada, un paisatge. És la bellesa que ens dedica com un pètal que guarda la primavera.

Heinrich Böll va escriure aquesta història d'amor en la seva obra *Sense dir res*. És un llibre que tracta la resurrecció de Déu per a nosaltres a través de l'amor, quan ens sentim deseparats. L'escenari és la postguerra a qualsevol ciutat mitjanament gran d'Alemanya. En una ciutat destruïda, amb muntanyes de runa i edificis que són caus on malviu la gent. Un dels dos protagonistes és Fred, que ha estat al front, envoltat de morts, durant la Guerra, i ara viu en l'ensopiment absolut: l'horroritza la misèria on viu amb la seva dona i els seus fills, i en fuig; no l'interessa cap feina i demana diners constantment; li agrada passejar pels cementiris, beu i dorm en estacions de tren. Es fa mal i en fa a la gent que estima. L'altre protagonista és la seva dona, Käte, que cuida dels fills i suporta, sense dir res, la misèria material i moral

que Fred no gosa desafiar. Tots dos són víctimes de la Guerra, de la destrucció, de la mort i de la manca de futur. Però només Fred està paralytitzat. Ell afirma que Déu és lluny i ella el contradiu. Quan sembla que Fred renunciarà definitivament a la seva família i a sortir-se del seu tedi, Käte li toca el cor. Així ho defineix l'autor. Tots dos protagonistes s'han passat tota la nit parlant en una tronada habitació d'hotel i semblen més incomunicats que mai. Quan les paraules no serveixen, apareix el gest de Déu. L'endemà al matí, Fred retroba l'Amor quan la seva dona, de lluny, amb un ram de flors i un abric vell, li acaricia el cor. És l'amor de Déu, que tornà al tercer dia, en forma de dona dolça i trista. Ella no el salva amb l'odi, el ressentiment, la moral, el càstig, el menyspreu o l'oblit. No, ho fa amb l'Amor. Amb allò que ens queda quan tot ha estat destruït. Fred, de seguida, se'n torna a casa seva amb els seus.

Que et toquin el cor és sentir que Déu és a prop i estimar és la manera d'acostar-nos-hi. Jesús sempre acaba ressuscitant. L'amor sempre venç. Abans, però, hi ha la soledat i la foscor. Estimant no serà tanta la nit en les persones que m'envolten i veurà abans la llum que portes dintre teu per a mi.

76

SETMANA SANTA GIRONA 2023

Centre d'Estudis de la

Setmana Santa

GIRONA

Pràctiques religioses de Dijous Sant a la ciutat de Girona durant el segle XIX

RAMON MUNTADA I ARTILES

President de l'Arxiconfraria de la Puríssima Sang i Director del Centre d'Estudis de la Setmana Santa

Dos segles enrere, Girona vivia un tipus de devoció a la Setmana Santa molt diferent de la d'avui dia. El misticisme de llavors barrejat amb les antigues tradicions, poc s'assembla amb l'actual. Ben mirat, l'espiritualitat que aleshores es professava anava molt més enllà del que es predicava als temples ja que es vivia més a flor de pell i amb una especial intensitat als carrers. Eren tan diferents els ritus i les cerimònies de Dijous Sant i de la Setmana Santa en general que —per poder-nos situar— ens demanen un esforç imaginatiu com si es tractés de fer arqueologia religiosa i social.¹ No solament era aquella una altra forma de viure la religiositat, sinó que, atesa la situació social, política, les guerres i altres circumstàncies que tocava viure com la coincidència de pluges el Dijous Sant al segle XIX de ben segur repercutiria algun any en la celebració d'algun dels actes.²

Abans d'introduir-nos específicament a les pràctiques religioses de Dijous Sant a Girona del segle XIX i d'acord amb Francesc Agustí, és en relació amb la pràctica de les processons de Setmana Santa a Girona que amb bon criteri recorda l'existència de dos períodes diferenciats essent el primer des de l'origen de les processons fins l'esdevinguda el Dijous Sant dia 2 d'abril de 1931 (l'endemà 3 d'abril de 1931 no va sortir la processó a causa de la pluja) i el segon període amb la processó de Divendres Sant des del dia 7 d'abril de 1939 (i ja només el Divendres Sant) fins els nostres dies. És en relació amb el primer període aquí esmentat i seguint aquest estudi, ens recorda que de processons se'n feien dues: una el Dijous Sant organitzada per la Reial Arxiconfraria de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist (entitat fundada l'any 1568) i l'altra, el Divendres Sant organitzada per l'arxiconfra-

1. Si bé la religiositat d'avui dia (derivada de la reforma del Concili Vaticà II) és ben allunyada de la del s. XIX, per entendre millor els ritus del que aquí s'explica caldria situar-nos en el marc previ a les reformes introduïdes pel Sant Pare Pius XII en el Decret *Maxima Redemptionis* (19.11.1955) on s'incorporen substancials reformes de la pràctica d'aquells ritus.

2. Amb la finalitat de situar-nos a la Girona del segle XIX —que passà de tenir 6.000 habitants l'any 1830 a tenir-ne 16.081 l'any 1897— i com efemèrides podem tenir present aquest ordre més o menys cronològic: l'any 1808 es produeixen dos atacs o setges de Girona. Des de febrer de 1808 Mariano Álvarez de Castro és governador militar de Girona. Des de 6.05.1808 fins 12.12.1809 es produeix el tercer setge de Girona. El 10.03.1814 (i després de 39 mesos) abandonen les tropes franceses. Amb l'atac dels liberals s'accentuà l'odi contra l'Església. L'any 1833 es produeix l'inici de la Guerra Carlina. Durant els anys 1836-38 són expulsats els ordes religiosos de Girona amb l'enderrocament dels convents de Sant Francesc d'Assís i de Sant Agustí i la venda de Sant Pere de Galligants. Es produeix l'assetjament a Girona per part del General Prim. L'any 1836 el convent de la Mercè es converteix en caserna. Els anys 1850 i 1853 Girona sofreix dues inundacions. L'any 1850 es construeix el Pont de Pedra (la inauguració tingué lloc el 29.06.1856). L'any 1854 Girona sofreix una greu epidèmia de còlera. L'any 1856 és enderrocat el convent de Sant Agustí. Girona sofreix inundacions els anys 1861, 1872, 1884, 1897 i 1898. El 30.11.1872 arriben els carlins a Girona en el context de la Tercera Guerra Carlina. L'11.02.1873 és proclamada la Primera República. L'any 1876 finalitza la Tercera Guerra Carlina.

ria de la Passió i Mort de Nostre Senyor Jesucrist junt amb la Il·lustre i la Venerable Congregació dels Dolors de Girona (entitats respectivament fundades els anys 1685 i 1687).³ En aquest endinsar-se en el relat de la processó de Dijous Sant a Girona hom compta amb interessantíssimes fonts informatives documentals a l'Arxiu Diocesà de Girona a través de la documentació de la confraria de la Puríssima Sang on s'hi troba informació des del segle XVII fins a principis del segle XX.⁴

Fet aquest emmarcament necessari previ al relat del Dijous Sant al segle XIX, resulta fonamental resseguir tant la crònica de Josep Gibert Buch (1903-1979) escrita a la seva monografia *Girona. Petita història de la ciutat i de les seves tradicions i folklore*⁵ com l'estudi de Pep Vila Medinyà «Un guió per a la processó del Dijous Sant a Girona».⁶ De la lectura de sengles aportacions i sobretot de la consulta dels materials a l'Arxiu Diocesà de Girona, ens podem formar una noció fonamentada de com se seguia la celebració de Dijous Sant per la societat gironina tant al carrer com a les esglésies.

Així és com el Dijous Sant, un cop enlestides les tasques rutinàries i abans de les deu del matí, els gironins, vestits de fosc, assistien als actes religiosos en la festa de l'Amor Sant tant a les diferents parròquies com a la catedral on assistien als sermons de les quaranta hores. Era dia de visitar nombrosos «monu-

Girona en el segle XIX (Font: Josep M. Pla Dalmau *Girona en el transcurs del temps*)

ments»,⁷ dia d'assistir a l'*Ofici de Tenebres* i dia de contemplar (o participar) en la processó coneguda com la del *Sant Enterrament*.

Dels diferents temples que els ciutadans visitaven era especialment concorreguda l'església del Carme.⁸ Allí s'hi podien observar els passos que havien estat muntats i preparats per sortir el vespre per adorar el *Crist de la Sang* a la capella de la confraria. A part del Sant Crist, cridava l'atenció el pas del Sant Sepulcre

3. Francesc AGUSTÍ VIVAS, *Girona. La processó de Setmana Santa*, Ajuntament de Girona: Girona, 2015, 18 i 42.

4. La documentació relacionada amb el S. XIX que actualment es troba a l'Arxiu Diocesà de l'Arxiconfraria de la Puríssima Sang respon al registre (5.6.21) és molta i variada. Quant als comptes de la confraria: Ingressos 1862-1885 25f. Despeses 1746-1848 124f. Despeses 1848-1886 ca 50f. Comptes 1886-1896 400p. Vetlla de malalts homes 1876-1887 198f. Vetlla de malalts dones 1881-1888 183f. Vetlla de malalts dones 1887-1910 193p. Recomanació de l'ànima s. XIX 15f. Correspondència i escriptures s. XVIII-XIX, 6 quaderns. En relació amb els confreres que hi hagué el segle XIX ens hi referim també a la nota 16 d'aquest article.

5. Josep GIBERT BUCH, *Girona. Petita història de la ciutat i de les seves tradicions i folklore*, Ed. Tallers Gràfics de «C.N. Gisbert», Barcelona, 1946, 90-99. Pel que fa a l'arqueòleg i folklorista Josep Gibert, entenem que —més enllà del seu magnífic relat— de ben segur que en la seva infantesa devia viure la Setmana Santa de principis del segle XX.

6. Pep VILA MEDINYÀ, «Un guió per a la processó del Dijous Sant a Girona», *Annals de l'Institut Estudis Gironins*, Vol. 53, any 2012, 643-650.

7. Segons els anys, podia oscil·lar entre una dotzena i una vintena de monuments. L'any 1882 es comptabilitzaren setze monuments. Era en època del bisbe Juan Ramírez de Arellano (1798-1810) que a partir de l'any 1806 estrenaren un espectacular monument d'argent que el Dijous Sant era situat rere l'orgue de la catedral precedit d'una enorme quantitat de ciris. Resulta interessant consultar Jordi GIBERT BUCH, *Girona. Petita història*, 90.

8. Des de 1716 l'església del Carme (que es troba a la pujada de Sant Martí) hi ha la seu de la confraria de la Puríssima Sang. Des de 1835 l'església del Carme de Girona passa a ser la parròquia de la Catedral.

que durant la jornada era custodiat per quatre manaies. Era a l'església del Mercadal que durant el dia de Dijous Sant s'exposava el misteri de l'oració a l'hort que també era custodiat pels manaies.⁹

Un cop celebrats els actes litúrgics dins els temples, era a les sis del vespre que es donava inici a la processó que duraria fins les set o vuit del vespre.¹⁰ Essent des de 1716 el seu lloc d'inici i de finalització l'església del Carme per ser el lloc on la confraria hi tenia la seva seu i capella i on es custodiaven gairebé tots els passos o misteris.¹¹ Pel que fa a l'itinerari de la processó que més enllà del lloc d'inici i de finalització i del pas pels carrers estrets de la ciutat,¹² aquesta havia d'arribar al barri del Mercadal travessant el riu, i també a la Catedral.

Com a dada ben curiosa i interessant que l'estudiós Pep Vila destaca en el seu article és l'existència d'un full imprès —no datat— però que situaria als segles XVIII-XIX on es detallava la processó de Dijous Sant.¹³ És a la vista d'aquest rellevant document que es conserva

que ens ajuda a entendre com es desenvolupava la històrica processó de Dijous Sant a Girona. Processó que —tal com surt reflectit en el guió— desfilaven un total de nou passos¹⁴ i s'estructurava en tres parts.

A la primera part hi desfilaven els portants de les *llanternes* amb la tropa (tropa que sortia també al final de la processó i hi participava des de l'any 1776). Els Manaies (formació que hi assistia des de l'any 1738-39 i que amb el pas dels anys 1859, 1862, 1877 augmentà en nombre de participants afegint-hi cavalleria i música¹⁵). Els gonfanons, el penó. El pas o misteri de l'«Oració a l'Hort» (del mateix se'n feia càrrec el gremi dels hortolans i estava dipositat a l'església del Mercadal). Pas o misteri de «la Flageh-lació» o l'assotament (se'n cuidava el gremi dels albadivers). Pas o misteri de «la Coronació d'espines» (en tenia cura el gremi dels sabaters). Pas o misteri de Pilat presentant Jesús o l'«*Ecce Homo*» (en tenia cura el gremi dels sastres). Pas o misteri de Jesús camí del Calvari o «*la Creu a coll*» (en tenia cura el gremi dels ferrers o coneguts altrament com

-
9. Pel que llegim, abans d'iniciar la processó era una tradició ja d'aleshores acompanyar el pendonista de la confraria de la Puríssima Sang. Previ a incorporar a la processó, el pendonista era recollit al seu domicili pels manaies essent obsequiats amb bunyols i vi, i després es dirigien a l'església del Mercadal a recollir el pas del gremi dels hortolans.
 10. Pep VILA MEDINYÀ, «Un guió», 645 ens indica que des de 1776 el bisbe Tomàs de Lorenzana va manar que la processó sortís a les sis de la tarda i que acabés a les set o vuit del vespre.
 11. Francesc AGUSTÍ VIVAS, *Girona. La processó*, 24 Si bé ens situem com a l'actual emplaçament a l'església del Carme de Girona (a la pujada de Sant Martí), el cert és que abans de l'enderroc de l'antic convent del Carme fora muralla (l'any 1654), feia que als seus orígens fos diferent l'itinerari. Així doncs, amb la inauguració el 1716 de la nova seu de la Confraria, des d'aleshores la processó surt des de la pujada de Sant Martí.
 12. Jaume PUMAROLA CULUBRET, *Quaresma i Setmana Santa gironina*, p.34 programa de la Junta de Confraries de l'any 1967 ens informa que dels antics misteris el del davallament de la creu havia de sortir abans de la resta atesa l'alçada i l'amplada de la creu que no podia passar pel carrer de la Força sense risc de malmetre l'enllumenat públic. Per aquest motiu el pas feia un camí alternatiu pel carrer de les Ballesteries i després s'unia a la resta de la processó.
 13. Pep VILA MEDINYÀ, «Un guió», 645, llegim: «Si en aquella època la cultura era una imatge sensible, calia fer pedagogia, tenir un guió imprès per a tots aquells que sabien llegir, que es repartia entre els confreres, entre els assistents a la processó perquè entenguessin millor les representacions simbòliques que hi desfilaven. Els misteris, els símbols de la passió, la creu dels impropis, objectes diversos exposats amb molt de sincretisme, havien de commoure, impressionar. Però l'eficàcia de la imatge visual, necessitava d'una explicació per fer més entenedor aquest univers mental. La commemoració de la mort i passió de Crist es feia en una espectacular processó ciutadana, itinerant, amb passos vivents, en una mena de catecisme visual».
 14. És en relació amb la descripció de cada pas que ens remetem a l'estudi de Josep GIBERT BUCH, *Girona. Petita història*, 95.
 15. Josep M. PLA DALMAU, *Girona en el transcurs del temps*, Ed. Dalmau Carles Pla, SA: Girona, 1985, 304 ens indica que: «per aquells temps (1877-78) s'introduí a la composició de la processó de Setmana Santa, una cohort de soldats romans (manaies), uns a peu i altres a cavall: el mistaire de Pedret, pels anys 1882 a 1885, compongué l'airosa marxa dels manaies que ha esdevingut tradicional».

gre, la gerra de vinagre i la «palangana», la Santa Faç o «Verònica», els «Tres Claus», el «Martell i tenalles», l'«Esponja», la llança de Longinos, la «Túnica de Jesús i els tres daus amb els que es varen jugar els vestits de Jesús», el «Sol», la «Lluna», les «Escalaes del davallament», (descalç i amb cadenes), les «Cinc llagues», l'«INRI». Seguia el portant (descalç, amb cadenes i flanquejat per atxes) de la Creu d'improperis.¹⁷

La tercera i última part era on desfilaven els religiosos del Carme, els seminaristes, la música (inicialment acompanyaven xantres del Convent de Sant Francesc fins que la catedral s'encarregà d'aportar la música), el sant Crist flanquejat per atxes (la creu amb una imatge fosca del Crist, fou construïda l'any 1771 amb una fusta de creu renovada l'any 1776 que fou novament renovada l'any 1887). El pas o misteri de la Mare de Déu de la Pietat (als seus inicis en tenia cura el mateix el gremi dels botiguers de llenç i mercers i posteriorment se'n feu càrrec l'arxiconfraria de la Puríssima Sang). Representació religiosa de l'església del Carme interpolada amb els seminaristes. Sis atxes amb sobrepellis. Dos encensers amb sobrepellis. El pas o misteri del Sant Sepulcre (misteri que fins l'any 1776 havia estat administrat per la Confraria de Sant Jordi. A partir d'aleshores en tingué cura la mateixa confraria de la Puríssima Sang). Els senyors regidors que clouen (aquí havia també la presidència de la Junta de la Confraria i els jurats de la ciutat). La tropa (era a partir de 1776 que un grup de piquet tancava la comitiva processional).

A la vista de les fotografies que s'han conservat d'aquells antics passos i del guió de tota la comitiva, ben segur que deuria causar un fort impacte la processó de Dijous Sant. Cal dir tanmateix que no sempre es respectà aquesta circumspècció ja que se sap que en alguna de les celebracions aquí esmentades hi havia qui s'excedia o abusava d'aquest fervor religiós. Així succeí durant l'ofici de tenebres (concretament en el moment dels fasos, moment en què es feien un sorolls a dins el temple amb maces de fusta) en la que en comptes d'expressar el desordre i la confusió per la mort de Jesús hi havia qui exacerbava els cops fins a tal punt que podien malmetre el mobiliari de l'església¹⁸. Aquella fúria desfermada no passaria desapercibuda per l'autoritat eclesiàstica, ja que fou el bisbe Florencio Lorente Montón¹⁹ qui l'any 1851 la reprovà i ho prohibí a les parròquies del bisbat. I per trobar una solució impedí als centurions o estaferms l'assistència a les funcions sagrades i processons. La mesura adoptada que entenem que afectaria al ofici de l'església del Carme, implicaria impedir que els manaies poguessin custodiar el misteri del Sant Sepulcre durant l'ofici al temple i fins i tot a la processó. Llegim tanmateix en Grahit i Grau que a precís de la Confraria, dita mesura fou revocada.²⁰ Situacions d'abús o excés que també fora del temple es devia viure fins i tot durant la processó.²¹

En qualsevol cas, la processó del segle XIX no resultà aliena a les vicissituds polítiques i socials del mo-

17. La Creu fou construïda el 1766 de fusta plana i quadrada. Al braç horitzontal havia el sol, la lluna, la ma de mancús, la columna, els fuets i altres símbols de la passió. La Verònica que duia penjada a la Creu de l'artista Llimona. L'any 1897 fou creat un cos de portants que duïen perruca negra i vesta com els portants del sant Crist.

18. Pel que fa als fasos, llegim en Joan AMADES, *Costumari Català el curs de l'any*, Vol. II, Barcelona, 1951, 750-751, com en un moment de la cerimònia el poble fidel centrava l'atenció al canelobre amb quinze ciris que es trobava al presbiteri. Cada ciri representava els onze Apòstols, les tres Maries i la Mare de Déu. En la mesura que es recitaven els quinze salms que —un a un— s'anaven apagant cadascun dels ciris, figurant així l'abandonament de Jesús per part dels apòstols. Quan només quedava el ciri que representava la Mare de Déu, enlloc d'apagar-lo aquest s'amagava sota l'ara de l'altar. Era en aquest moment que els assistents feien els fasos, consistents en fer remor i sorolls.

19. A nivell general se'n fa ressò Joan AMADES, *Costumari*, 762, d'una manera general, ens indica que algunes autoritats eclesiàstiques hagueren de tancar temples. Pel que fa a Girona, la prohibició anava dirigida a totes les parròquies del bisbat.

Imatges corresponents als diferents passos, abans de la Guerra Civil (1936-1939). Autor: Valentí Fargnoli.
(Font: Ajuntament de Girona. CRDI)

ment. Foren els mateixos gremis els que ja a l'any 1815 excusarien la seva assistència a la processó atès l'estat de deteriorament i la destrucció d'alguns passos per part dels francesos. En aquest sentit i en relació amb les convocatòries a la processó, ens diu Joan Miró Ametller²² que: «l'Ajuntament adverteix als gremis que tenen l'obligació d'assistir a la processó amb senyeres, borles i cirials i que han d'anar-hi vestits, sota l'amenaça d'una penyora de tres lliures, i descoberts». La tensió arribaria fins al punt que el dia 21 de març de 1836 l'Ajuntament decidí suspendre la processó del Dijous Sant atesa la negativa dels gremis d'assistir-hi. D'acord amb Miró, l'explicació de tanta

tensió estaria en la pèrdua de privilegis econòmics, industrials i comercials. En aquests enfrontaments, i d'acord amb Miró: «les amenaces de penyora, les renúncies a participar en les cerimònies o la no assistència voluntària poden interpretar-se com un acte polític o com mostra de situació econòmicament crítica en la qual es trobaven». Comptat i debatut, el clima de decadència que sofriren els gremis a finals del segle XIX afectà inevitablement a la confraria en la pràctica de la processó. Això malgrat l'«intent de reorganització l'any 1899 amb la restauració d'alguns passos, però no aconseguint plenament la valoració que necessitava».²³

20. Josep GRAHIT I GRAU, «La Procesi3n del Jueves Santo a trav9s de la Historia (1568-1932)». Programa Oficial de la Junta de Confraries de 1950, 21.

21. Sobre aquest particular, llegim en Josep GIBERT BUCH, Girona. *Petita hist3ria*,⁹⁷ que durant el segle XIX algun dels integrants de la process3 que anaven coberts amb "cucurutxos" aprofitaven l'ocasi3 i l'anonimat per repartir caramels als qui acudien a veure la process3. Fins i tot llançaven caramels als balcons.

22. Joan MIR3 AMETLLER, a l'obra col·lectiva *Gremis i Oficis a Girona (Treball i societat a l'9poca pre-industrial)*, Ajuntament de Girona, Girona: 1984, 170.

23. Jaume MARQU9S CASANOVAS, «La devoci3n al Santo Sepulcro en Girona», Programa Junta de Confraries 1960, 36.

Procession de la Nuit de jeudi Saint à Perpignan

PROCESSÓ DE LA NIT DEL DIJOURS SANT A PERPINYÀ (1787)

PEP VILA

Historiador de la cultura

A l'anterior article, un cop analitzada quina ha estat l'antiga processó de Dijours Sant a Girona durant el segle XIX, des del CESS a continuació creiem oportú explicitar quina ha estat la formació de la processó de la Sang a Perpinyà al segle XVIII. La reedició que l'erudit Pep Vila en va fer l'any 2002 ha estat una bona oportunitat per posar un paralelisme entre les formacions de Girona i Perpinyà, ciutats que històricament tenen les confraries agermanades. La descripció que Pep Vila fa del seguici de la processó perpinyanesa ens serveix per trobar-hi elements comuns a ambdues confraries.

Itinerari observat en la processó urbana del Dijours Sant a Perpinyà, organitzada per l'Arxiconfraria de la Sang d'aquella ciutat, a partir d'una il·lustració publicada per Josep Barthelemy François Carrère (Perpinyà, 1740 - Barcelona, 1803) metge i escriptor rossellonès al qual s'atribueix l'autoria del volum sisè del Voyage pittoresque en Roussillon (1787) dins la sèrie: *Voyage pittoresque de la France, avec la description de toutes ses provinces. Ouvrage national, dédié au roi et orné d'un grand nombre de gravures...* par une Société de gens de lettres [un pseudònim col·lectiu] (París, Lamy, 1784-1792. 8 vol. gr. in-fol. Del volum dedicat al Rosselló en coneixem dues edicions, una de 1787 i una segona 1788. El gravat d'aquesta processó (1787) pertany al capítol VIII, 77-79, encara que els gravats surten publicats a la fi de l'obra sense paginar. Dibuxos de Jean Beugnet (17??-1803). A Gallica: [Perpignan . Procession qui se faisait la nuit du Jeudi Saint] : [dessin] / Beugnet, Jean (17..-1803) es poden visualitzar, a color, els dibuxos preparatius que aquest autor va realitzar per confegir el seu gravat: *Dessin à la plume et lavis à l'encre de Chine, rehauts d'aquarelle ; 26,2 x 41,1 cm. : Bibliothèque nationale de France, département Estampes et photographie, EST RESERVE VE-26 (N)*. Vegeu també el treball de Castañer Muñoz, Esteban. «La représentation de la ville de Perpignan et de sa province à l'âge des Lumières "Le Voyage pittoresque de la France. Province de Roussillon", de Joseph-Barthélemy-François Carrère, 1787». A: *Le public et la politique des arts au siècle des Lumières*. París - Bordeaux: Centre Ledoux, INHA - William Blake & Co., 2011, p. 369-382.

1. Peuple qui crie : «Señor Déu Misericòrdia!». 2. Trompette. 3. Porte-sonnette habillé de rouge. 4. Pénitents noirs et bannières. 5. Paysans avec flambeaux de cire blanche. 6. Étendard noir. 7. Pénitents noirs avec des cierges rouges. 8. Régidors. 9. Croix de la Passion. 10. Guidons portés par des enfants. 11. Pénitents noirs sans capuche. 12. Dame-Jeannes. 13. Mistère del Jardin des Olives. 14. Porte-plat de Cendres. 15. Mistère de la Flagellation. 16. Pénitents noirs, avec capuche. 17. Flagellants habillés de blanc. 18. Mistère du Couronnement. 19. Mistère de l'Ecce Homo. 20. Traîneurs de chaines. 21. Barres de fer. 22. Ecclésiastiques en soutane et manteau long, à la tête du mistère apellé porte-croix. 23. Centurion. 24. Soldats romains. 25. Trois filles de Jerusalem représentant la Véronique. 26. Jésus portant sa croix. 27. Simon le Cyrénéen. 28. Saint Jean l'Evangeliste au milieu de la mere de Dieu et de Madeleine. 29. Mistère du Crucifement. 30. Clergué de l'Église de Saint Jaques.

(1). Davant de la processó hi anaven una cinquantena de nens i joves, acompanyats de familiars que cridaven: «Misericòrdia Senyor, misericòrdia!». Els nens que anaven vestits amb una mena de brusa blanca, amb les cames a l'aire, portaven unes petites creus. (2 i 3). Dos heralds tocaven una trompeta; un segon, aquest vestit de vermell, la campaneta. Tots dos obrien el camí. (4). Penitents vestits de negre amb un estendard on hi havia pintats els atributs de la passió. (5). El poble desfilava amb uns ciris de cera blanca. Una calça els cobria el peu i la cama fins al genoll. (6). Bandera negra de la confraria. (7). Un grup de penitents vestits de negre amb ciris vermells. (8). Al mig del seguici hi anaven els regidors que representaven els diversos estaments de la ciutat. Uns criats els duïen les cues de les vestes perquè no les arrossegessin.

(9). Creu dels impropers. (10). Estendards duts pels nens. (11). Penitents ornats amb perruques, vestits de negre, sense cucurulla. (12). «Dame-jeannes». Penitents que duïen per vesta i per casc un teixit d'espert molt ajustat que els provocava una extrema coïssor. Aquests figurants, potser els més grotescos de la processó, portaven a la mà un cap de mort del qual sortia un paper que duïa escrita una lletania o una oració. (13). Misteri del Jardí de les Oliveres, que pertanyia al gremi de jardiniers. (14). Un penitent, un sant Jeroni, amb el cap cobert, duïa un plat amb cendra. (15). Misteri de la flagel·lació. Crist anava lligat amb cadenes d'or. Aquesta construcció pertanyia al gremi dels fusters. (16). Un grup de penitents vestits de negre amb caputxa. (17). Deixuplinats vestits de color blanc (18). Misteri cobert del coronament d'espines que pertanyia al gremi dels procuradors. (19). Misteri cobert de l'Ecce Homo que pertanyia a l'estament de la noblesa rossellonesa. (20). Portadors de

cadenes. (21). Portadors de barres de ferro platejades, emboïcades d'espert. El penitent duu el rostre cobert amb un vel. En aquesta positura hi podien estar unes sis hores. (22). Eclesiàstics ben vestits amb un ciri a la mà. Anaven darrere el pas que portava la creu. (23). Centurió. Un soldat duu l'emblema SPQR: Senatus, populusque Romanorum. (24). Soldats romans [n'hi havia fins cinquanta]. El casc del capità s'adornava amb un floc de plomes. (25). Tres filles de Jerusalem representaven Maria, Maria Magdalena i la Verònica. (26). Jesús porta la creu. (27). Simó Cirineu. (28). Sant Joan Evangelista enmig de Nostra Senyora i Magdalena. (29). Misteri de la Crucifixió. El Crist ajagut en un llit de color negre duïa una perruca de cabell natural perquè la seva imatge fos encara més realista. La figura pertanyia a la confraria de Sant Jaume, que també s'exposava en la funció de les 40 hores. (30). Clergat de l'església de Sant Jaume de Perpinyà que salmodiava el «miserere». Girona, 2022.

PROCESSION
de la nuit du Jeudi saint à Perpignan.

1. Drapeau qui est le Royaume des mécontents.
2. Compagnon.
3. Petit croquis, habillé de rouge.
4. Croquis noir et blanc.
5. Drapeau noir.
6. Habillé de noir.
7. Habillé de noir.
8. Habillé de noir.
9. Habillé de noir.
10. Habillé de noir.
11. Habillé de noir.
12. Habillé de noir.
13. Habillé de noir.
14. Habillé de noir.
15. Habillé de noir.
16. Habillé de noir.
17. Habillé de noir.
18. Habillé de noir.
19. Habillé de noir.
20. Habillé de noir.
21. Habillé de noir.
22. Habillé de noir.
23. Habillé de noir.
24. Habillé de noir.
25. Habillé de noir.
26. Habillé de noir.
27. Habillé de noir.
28. Habillé de noir.
29. Habillé de noir.
30. Habillé de noir.
31. Habillé de noir.
32. Habillé de noir.
33. Habillé de noir.
34. Habillé de noir.
35. Habillé de noir.
36. Habillé de noir.
37. Habillé de noir.
38. Habillé de noir.
39. Habillé de noir.
40. Habillé de noir.
41. Habillé de noir.
42. Habillé de noir.
43. Habillé de noir.
44. Habillé de noir.
45. Habillé de noir.
46. Habillé de noir.
47. Habillé de noir.
48. Habillé de noir.
49. Habillé de noir.
50. Habillé de noir.
51. Habillé de noir.
52. Habillé de noir.
53. Habillé de noir.
54. Habillé de noir.
55. Habillé de noir.
56. Habillé de noir.
57. Habillé de noir.
58. Habillé de noir.
59. Habillé de noir.
60. Habillé de noir.
61. Habillé de noir.
62. Habillé de noir.
63. Habillé de noir.
64. Habillé de noir.
65. Habillé de noir.
66. Habillé de noir.
67. Habillé de noir.
68. Habillé de noir.
69. Habillé de noir.
70. Habillé de noir.
71. Habillé de noir.
72. Habillé de noir.
73. Habillé de noir.
74. Habillé de noir.
75. Habillé de noir.
76. Habillé de noir.
77. Habillé de noir.
78. Habillé de noir.
79. Habillé de noir.
80. Habillé de noir.
81. Habillé de noir.
82. Habillé de noir.
83. Habillé de noir.
84. Habillé de noir.
85. Habillé de noir.
86. Habillé de noir.
87. Habillé de noir.
88. Habillé de noir.
89. Habillé de noir.
90. Habillé de noir.
91. Habillé de noir.
92. Habillé de noir.
93. Habillé de noir.
94. Habillé de noir.
95. Habillé de noir.
96. Habillé de noir.
97. Habillé de noir.
98. Habillé de noir.
99. Habillé de noir.
100. Habillé de noir.

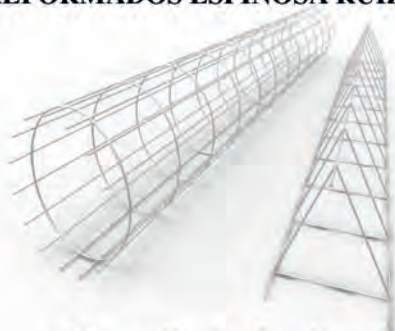

**SEGURI
FOC S.L.**

**EQUIPS DE PROTECCIÓ INDUSTRIAL I
EXTINCIÓ D'INCENDIS**

c/ Mosquerola, 84 - 17180 VILABLAREIX (Girona)
Tel. 972 23 71 99 - Fax 972 24 28 01
www.segurifoc.com - segurifoc@segurifoc.com

PREFER
PREFORMADOS ESPINOSA RUIZ, S.L.

"Ferralla de Qualitat"

www.prefer.es

Tel. 972 47 84 24 – Fax 972 47 76 83

TOT-SAL

 GRUP PALOMERAS

CONTACTE

 +34 972 47 81 49

 info@totalsal.com

DONA EL MILLOR DE TU DONA SANG

Apunta't a
donarsang.gencat.cat

   donarsang

 677 07 17 56

Girona
Bus a Plaça Catalunya

Divendres 7 d'abril
De 10 a 14 h

Has de portar un document identificatiu oficial
i no venir en dejú

Salut/

 BANC DE SANG
I TEIXITS

Seguir l'actualitat

Comunitat
whatsapp

Més info:

www.juntaconfrariesdegirona.cat